

kılavuzumuz
bilimsel
sosyalizm,
silahımız
partimizdir

türkiye işçi partisi
merkez yayın organı

çark başak

Sayı: 7-8 (84-85)

MART-NİSAN 1981

TÜSTAV / Duisburg
Arşiv Fonu

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'
NİN NİSAN AYINDA YAPTIĞI TOPLANTIDA
KABUL EDİLEN RAPOR'UN "YURT VE DÜNYA
OLAYLARINA PARTİ'NİN BAKIŞI"NI İÇEREN
İLK BÖLÜMÜDÜR.

TÜSTAV

A R A B A Ş L I K L A R

Şaşmaz Ölçü, Sınıf Pusulası	1
Egemenlik Biçimindeki Değişiklik	1
Darbe Emperyalizmin bir komplosudur.	1
Orta Doğu'da Emperyalizm için Tehlike Çanları	2
Türkiye ; Emperyalizmin Truva atı	3
Bunalım Derinleştikçe Emperyalizmin Saldırganlığı Artıyor	4
Doludizgin Natoculuk	5
Kölelik Anlaşması Onaylanıyor	6
Cuntanın Dış Sıkışma Alanı 1: Orta Doğu	7
Cuntanın Dış Sıkışma Alanı 2 : Sosyalist Sistem :	10
Sıkışmada Temel Neden : Belirleyici Olan Sosyalist Sistem	13
Demokrasi ve Bağımsızlık Savaşlarının Diyalektik Birliği	15
Barış için Savaşım Yaşamsal Önemde	16
En Gerici Kesimlerin, Tekellerin Seçeneği ; Faşizm	16
Tekelleşmeye Paralel Gericileşme	18
Cuntanın Kabaca Çarpıtmaya Çalıştığı Gerçek : Terör Bilinçle Tırmandırıldı	18
1 Ocak Muhtırası ve Sonrası	19
Cuntanın Yüklendiği Görev ; Faşizmi Kurumlaştırma	20
Faşizmi Görmek Gerek ; Yanılgıların Kaynakları	22
Faşizmin Kullandığı Politik İktidar Mekanizması	24
Faşist Diktatörlüğün Temel Zayıflığı	27
Bugün Geline Nokta ; Bunalım Yoğunlaşıyor	28
Büyük Bunjuvazinin Sınıf İçi Farklılaşmaları	30
Günlük Somut Gereksinimlerden Hareket	32
Düğümü Çözecek Olan	33
Diktatörlüğün İdeolojisi	33
Cephe Politikasında Yeni Ögeler	35
Nasıl Bir Demokrasi	36
Cephenin Oluşturulmasına Yönelik Görevler	37
Bilimsel Sosyalist Hareketin Birliği	40
Ateş Çember İçinde	41

Partimiz. bir anlamda henüz, günün koşullarının gerekli kıldığı yeniden örgütlenme, örgütsel yapısını yeniden düzenleme sürecini yaşamaktadır. Bu sürecin sorunları ile birlikte ve kuşkusuz en başta, antifaşist savaşımın sorun ve görevlerini de kapsamlı olarak irdelemek durumundayız

Şaşmaz Ölçü, Sınıf
Pusulası

Savaşımın öne getirdiği görevleri doğru olarak belirleyebilmek ve doğru olarak sıralıyabilmek için, bunları, dönemin ekonomik-politik-toplumsal değerlendirmesine ve bu alandaki yeni gelişmelere dayandırmak gerekmektedir. Çeşitli görünümlemlerle ortaya çıkan olayın özünü yakalamak için, asıl olanı yakalamak için, tek başına bununla yetinilemeyeceğini bilmekle birlikte, bu değerlendirmenin, hem de doğru olarak yapılması ilk koldur.

Partimizin 12 Eylül darbesinin değerlendirilmesinde doğru yaklaşım içinde olduğu hemen saptanabilir. PB'nun ilk toplantısında yapılan değerlendirme (Çark Başak'ın Ekim sayısında yayınlanmıştı) arada geçen süredeki gelişmelerle yaşamda doğrulanmıştır. Yanılma, 12 Eylül darbesini, sınıf savaşında yüklendiği işlevden, emperyalizm ve tekelci büyük burjuvazi ile olan bağlantılarından soyutlayarak ele almakla olurdu. Ve bu konudaki kimi yanılgıların esas nedenini, kanımızca sınıf pusulasının titizlikle kullanılmamış olması veya olaya tamamen sınıf gerçeği dışından bakılması oluşturmaktadır.

Egemenlik Biçimin-
deki Değişim

İçinde bulunduğumuz dönemi belirleyen en önemli olay emperyalizm ve işbirlikçilerinin, tekelci büyük burjuvazi ve büyük toprak sahiplerinin egemenlik biçiminde yer alan değişikliklerdir. Bu değişiklik, 12 Eylül askeri darbesinde ve cuntanın uygulamalarında somutlanan temelli bir politik değişikliklerdir. 12 Eylül darbesi ile kendini gösteren olgu, "bir burjuva hükümetinin bir yenisıyla basit bir yer değiştirmesi değildir. Burjuvazinin sınıf egemenliğinde burjuva demokrasisini kaldırarak yerine bir başkasını, açık terörist diktatörlüğünü kurmasıdır". Onun için Partimiz 12 Eylül darbesiyle kurulan yönetimin niteliğinin faşist olduğu saptamasını yapmış ve onu askeri-faşist bir diktatörlük olarak nitelmiştir. Bu, Merkez Yayın Organı'nın Ekim sayısında yayınlanan değerlendirmede şöyle dile getiriliyordu: "Bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesi bakımından içine girilen dönemin özelliği, burjuva demokratik devleti tasfiye ederek yerine gerici-faşist tipli bir devletin yaratılmasını kendine görev edinen bir askeri diktatörlüğün toplumun başına bela edilmesi tarafından belirleniyor".

Darbe Emperyaliz-
min Bir Komplosu-
dur

12 Eylül askeri darbesi, Amerikan emperyalizminin saldırgan, savaşçı, ülkelerin iç işlerine karışmayı, komplolar, darbeler tezgahlamayı adet edinen politikasının dışında bir olay değildir. Ülkeyi 12 Eylül'e getiren ortamın yaratılmasında olduğu kadar doğrudan darbenin planlanması ve uygulamasında da CIA'nın, Pentagon'un önemli rolleri olduğu kesindir. Şili, Yunanistan ve diğer ülkelerde yaptıkları benzer işler bir yana, 12

Mart'ta CIA'nın parmağı olduğunun Dışişleri Bakanlığı yapan kişilerce bile doğrulanmış olması bir örnektir.

Aslında ülkemiz 1940'ların sonundanberi, Truman doktrini ve Marşal yardımı yıllarındanberi Amerikan emperyalizminin doğrudan sultası altındadır. Bu durum, Türkiye burjuvazisinin, işbirlikçilerin, kendilerini güçlendirmek, sömürülerini artırmak ve devam ettirmek için dayanak arama çabalarıyla üstüste çakışmıştır.

Cunta'nın şefi Evren'in bir konuşmasında "bizi NATO'ya kimse sokmadı; biz kendimiz istedik, girdik" demesi, Türkiye burjuvazisinin, işbirlikçilerin kendi açılarından bilinçli olarak yapılmış, ama ulusal bağımsızlığı ve onuru ayaklar altına alan tercihlerinin emperyalizmle nasıl aynı doğrultuda olduğunun, cunta şefinin ağzından bir kez daha ifade edilmesinden başka birşey değildir.

Orta Doğu'da Emperyalizm için Tehlike Çanları

Ülkemizin de içinde ve kenarında olduğu Yakın ve Orta Doğu'da son yıllarda yer alan gelişmelerle Amerikan emperyalizmi için tehlike çanları daha kuvvetle çalmaya başlamıştır. Filistin Kurtuluş Hareketi'nin durdurulmaması bir yana, bu hareket nicel ve nitel sıçramalar yapmakta, Filistin halkının haklı davası dünya kamu oyununda, sosyal demokrat Avrupa hükümetleri düzeyinde dahi yeni destekçiler kazanmaktadır. Suriye'de, emperyalizmin güdümündeki Müslüman Kardeşler'in ayaklanma girişimleri sökmedi. Buna karşılık içerde ilerici güçlerin birliğini ve dayanışmasını güçlendirdi; dış politikada da Suriye ile SSCB'nin ilişkilerinde yeni gelişmeler kaydedildi. Emperyalizmin Saddam Hüseyin'i ikinci bir Enver Sedat yapma ve Irak'ın ilerici gelişmesini önleme manevralarına ve kazandığı kimi başarılarla karşın Irak Komünist Partisi ve Irak Kürdistanı ulusal hareketleri ve diğer demokratik güç ve örgütler, bir cephe oluşturulması yolunda ciddi adımlar atıyorlar. Pakistan'da Ziya ül Hak'ın gerici askeri diktatörlüğüne karşı toplumsal muhalefetin örgütlenme girişimleri ve rejime karşı tepkiler hissedilir bir gelişme içine girmiş bulunuyor. Güney Yemen ve Etyopya'da sosyalist yönelimli ilerici rejimler yerleşmekte ve sosyalist sistemin desteğiyle yollarında ilerlemektedirler. Hindistan'da yapılan son seçimlerde Sovyetler Birliği ile iyi ilişkiler geliştirmekten yana olan İ.Gandi yeniden iktidar oldu.

Ama bölgede emperyalizme indirilen asıl önemli darbeler Afganistan devrimi ve bu devrimin emperyalist ve Maocu komplolara karşı kendini korumakta gösterdiği kararlılık ile İran'da halk düşmanı monarşik rejimin çökertilmesi olmuştur. Bu ikincisi ile ABD, bir yandan İran petrolü üzerindeki çıkarlarının garantisini yitiriyor, diğer yandan yüksek düzeyde silahlandırarak jandarmalık görevi yüklediği Şah rejiminden oluyordu. Bugün İran ağır sorunlarla boğuşmakta. Emperyalizm yanlısı bir yönelimi yeniden sağlamak isteyen güçlere ve bunların kimi provokasyonlarına karşı, işçi sınıfının partisi TUDEH'in İran Kürdistanı ulusal hareketi ile oluşturduğu birlik ve islami hareket içinde de dayanışmadan yana ağırlıklar bu sorunların aşılmasının güven-

celerini oluşturuyor.

Petrol gereksinimlerinin karşılanması bakımından ABD için % 20, Avrupa kapitalizmi için % 60 oranında değere sahip bulunan bu bölgede yer alan devrimci gelişmeler, bölge halklarının yükselen savaşımı, gerici Arap rejimleri altında yaşıyan müslüman kitlelerde de bunun yankı bulması, ABD'nin bölgedeki emperyalist çıkarlarına yönelik ciddi tehditleri içinde barındırmaktadır.

Türkiye; Emperyalizmin Truva Atı

Orta ve Yakın Doğu'da yer alan bu gelişmeler, Amerikan emperyalizmi açısından Türkiye'nin sahip olduğu askeri ve siyasi önemi iyice artırmıştır. ABD ve NATO'nun Sovyetler Birliği ve dünya sosyalist sistemine karşı oluşturduğu strateji ve askeri örgütlenmede çok önemli bir yere sahip bulunan Türkiye'yi, bu gelişmeler daha da önemli kılmıştır. Bunun nedenleri arasında, birincisi ABD'nin körfez bölgesinde Diego Garsiya, Umman, Kenya, Somali, Mısır gibi yeni köşebaşı tutma girişimleriyle birlikte bölgeye doğrudan müdahale için özel eğitimli birlikler hazırlığı ve buna bağlı olarak Türkiye'nin, Pentagon ve NATO'nun strateji uzmanları tarafından Orta Doğu'ya müdahalede kullanılabilecek en elverişli ülke olarak görölmesidir. Bu durum Türkiye'deki ABD varlığını, üsleri, üslerin kayıtsız şartsız serbestçe kullanımını, nükleer başlıklı silahların depolandığı ABD cephaneliklerini ve benzeri tesisleri yakından ilgiledirmektedir. Unutmamak gerekiyor ki, ABD'nin ölkemizde sahip olduğu saldırı tesislerinden ikisi, İncirlik ve Piriçlik üsleri, ABD'nin "Sovyet tehdidine karşı savunma" yalanlarını en iyi biçimde ağığa çıkararak, zaten yıllardır komşu Arap ölkelerine karşı yöneltilmiş durumdadır.

Diğer yandan ise, ABD'nin gerici Arap ölkelerine, onların kukla yönetimlerine bile, isteklerini doğrudan dikte ettirebilme olanaklarının, İran'daki gelişmelerin de etkisiyle bu gerici rejimlerin kendi kamu oylarını dikkate alma zorunluluğunu duymaları karşısında, gidecek sınırlanmış olmasıdır. İran'dan boşalacak yeri doldurmanın yanışıra, ABD politikasını doğrudan ve sadık bir biçimde yürütecek bir Truva atı olarak, aynı zamanda bir NATO ölkesi olan Türkiye'nin, kimi zorluklar olsa da, Orta Doğu'ya sürölmesi planlanmaktadır.

Bir başka neden, bölgedeki gelişmelerin ABD ve NATO stratejisi açısından Kıbrıs sorununun, yine bölgeye yönelik saldırgan emperyalist politikanın gerekleri doğrultusunda çözümlenmesinin önemini artırmış bulunmasıdır.

Sadece Orta Doğu halklarına yöneltilmiş bir tehdit olmakla kalmayıp emperyalizmin Sovyetler Birliği'ne yönelik saldırgan ve savaşçı politikasında önemli bir yer tutan Türkiye'deki Amerikan askeri varlığı ve Türkiye'nin daha da silahlandırılması, ABD emperyalizminin hızla tırmandırdığı yeni soğuk savaş politikası çerçevesinde artan bir önem kazanmaktadır.

Bunun gibi, gerek dünya çapında emperyalizmin aleyhine yer alan gelişmeler ve bölgede emperyalizmin yediği darbeler, gerekse sosyalizmin ve barış güçlerinin her gün artan belirlevici öücü karşısında, NATO'nun öünev kanadının öüclendirilmesi volunda Türkiye ve Yuna-

nistan'ın arasındaki sorunların çözümü ve Türkiye tarafından bir pürüz çıkarılmadan Yunanistan'ın yeniden NATO'nun askeri kanadına dönüşünün sağlanması da gerekiyordu.

Bir başka neden ise, ABD ve NATO politika ve stratejileri açısından tam bir uyduluk ve sadakatle bölgede önemli görevler yerine getirmesi beklenen Türkiye'de, işçi sınıfına kapalı tutulması başarılan parlamentosuna bile bir ölçüde yansıyan ve en azından gerekli gördükleri kararların süratle alınmasını önleyen, güçlü anti-emperyalist, anti-amerikan potansiyelin zaptürapt altına alınarak engel olmaktan çıkarılmasının gerekmesidir.

Ve nihayet, 45 milyonu bulan nüfusu ve ucuz iş gücü kaynaklarıyla kapitalist-emperyalist iş bölümü içinde kendine ayrılan yerde önemli bir pazar alanı ve yatırım potansiyeli olan Türkiye'nin, 1929 bunalımı kadar şiddetlenme eğilimi gösterdiği belirtilen, kapitalist sistemin bugünkü bunalımı karşısında, emperyalizm ve yabancı tekeller açısından artan bir değer kazanmış olmasıdır.

Bunalım Derinleş-
tikçe Emperyalizmin
Saldırganlığı Artı-
yor

Öte yandan, emperyalist-kapitalist sistem derin çalkantılara gebe görünmektedir. Bunalım en güçlü kapitalist ülkeleri de tehdit altına alıyor. Bu ülkelerde üretimin artış hızı düşüyor; enflasyon yükseliyor; bir çok büyük fabrika kapılarını kapamaya başlıyor; işsizlik artıyor. Emperyalizmin belli başlı odakları arasındaki çelişkiler güçleniyor; birbirlerine karşı kısıtlama önlemleri alma girişimleri, "ticaret savaşını başlatma" tehditleri ortaya çıkıyor.

Emperyalist ülkelerde ağırlaşan sorunlar ve bunalımın derinleşmesine yolaçan koşullar, politikalarına da yansımakta. Emperyalizmin değişmez niteliği olan saldırganlık, barış ve demokrasi düşmanlığı daha belirginleşiyor. Silahlanmayı tirmandırma, gerginliği artırma ve bunu, etkisi altındaki ülkelere yayma, giderek nükleer savaşın sözümona "sınırlı" olabileceğine ilişkin yeni teoriler geliştirme, Nötron bombasının üretimine başlama kararı ve bu bombanın bölgesel savaşlarda tıpkı konvansiyonel silahlar gibi kullanılabileceğini açıklamak, soğuk savaş politikasına bütün öğeleriyle dönme çabaları, bütün bunlar ABD'nin Pentagon'un ve NATO'nun günümüzdeki politikasının belli başlı öğelerini oluşturmaktadır. Bu politika, kuşkusuz, gerici rejimleri, faşist hareketleri destekleme, onları örgütleme, ülkelerin içişlerine daha doğrudan karışma, CIA güdümlü darbeler tezgahlama girişimleri ile atbaşı gidiyor. Bu öyle bir gözü dönmüslük ki, Küba ve Nikaragua'ya karşı devrimler ihrac etmek için paralı askerlerin ABD'deki özel kamplarda eğitilmesine ve hazırlanmasına kadar varıyor.

ABD emperyalizminin bu, halk düşmanı, barış düşmanı, demokrasi düşmanı politikasının yöneldiği başlıca odaklardan birinin de Orta Doğu ve Yakın Doğu olduğunu görmeyen göz kalmadı dünyada.

İşte yukarda kısaca özetlendiği üzere, ABD politika

sındaki açık ve aşırı saldırganlaşma, bölgede yer alan gelişmeler, bu gelişmeler içinde Türkiye'nin konumuna dayanarak Partimiz diyor ki, 12 Eylül askeri darbesi Amerikan emperyalizminin savaşçı, saldırgan, yeni sömürgeci politikasının dışında bir olay değildir. Tam tersine, bu politikanın ayrılmaz bir parçasıdır. 12 Eylül askeri darbesi, Amerikan emperyalizminin, bölgede gelişen ve özellikle Afganistan ve İran devrimlerinde somutlanan devrimci süreçler karşısında yönelttiği bir karşı saldırıdır. Bu darbe, emperyalizmin bölgede uğradığı yenilgiler karşısında savunma durumundan çıkmak ve yitirdiği konumları yeniden kazanmak için baş vurduğu saldırgan bir girişimdir. Onun doğasında olan "her çizgide gedencilik" dayatmasının bir ifadesidir. 12 Eylül, bir "uluslararası karşı-devrim yumruğu"dur. Bu darbeyle ülkemize bir karabasan gibi çöken askeri-faşist diktatörlük, bu niteliğiyle, yalnızca işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza değil, bununla birlikte komşu sosyalist ülkelerin güvenliğine, bölge halklarının barış, demokrasisi, milli bağımsızlık ve sosyal kurtuluş istem ve özlemlerine yöneltilmiş bir tehdittir.

12 Eylül darbesinin ve natocu-tekelci cuntanın emperyalizmle olan bu içsel bağlantısı, onun faşist niteliğini belirleyen temel bir olguyu oluşturuyor. Buna, PB'nun ilk toplantısındaki görüşmelere dayanılarak yapılan değerlendirmede şöyle işaret ediliyordu: "Faşizmin bir ayağı ise, Türkiye'ye saldırgan ve savaşçı politikası içinde önemli görevler yükleyen emperyalizmdir. Emperyalizm, İran ve Afganistan devrimlerinden sonra Orta Doğu'daki emperyalist çıkarları bakımından Türkiye'nin artan önemini dikkate almaktadır. Üsleri serbestçe ve doğrudan emperyalist çıkarların ve politikaların gerektirdiği süratle kullanmak istemektedir. Yunanistan ve Kıbrıs sorunlarını NATO planlarına bağlı olarak sonuçlandırmayı amaçlamaktadır. Çünkü geçmiş dönem göstermiştir ki, Türkiye'nin uyduluk ilişkileri içinde üstlendiği emperyalist saldırgan, savaşçı görevleri yerine getirmesi, burjuva parlamenter mekanizmalar içinde yeterince hızla sağlanamamaktadır. İşçi sınıfının ve ilerici, demokrat, yurtsever güçlerin etkinliği, toplumda var olan güçlü anti-amerikan potansiyel, bunun burjuva parlamentosuna yansması, ABD emperyalizmi ve NATO bakımından çözümleri en azından geciktirmektedir. ABD ile imzalanan kölelik anlaşmalarının, çok istenmesine rağmen parlamentodan süratle geçirilememesi ve 11 Eylül gününe kadar bu anlaşmaların onaylanamaması, bu durumun açık örneğidir".

Natocu-tekelci cuntanın iktidarı süngü zoru ile zaptetmesinden sonra yürüttüğü dış politika, bu değerlendirmeyi tamamen doğrulamış bulunuyor.

Bilindiği üzere askeri-faşist diktatörlük işe "NATO'ya bağlılık" açıklaması ile başladı. Doğrusunu söylemek gerekirse bu, Türkiye'nin dış politikasında yeni bir öge değildir. Ama yine doğruyu söylemek gerekirse, cunta natoculuğu tam bir pervasızlıkla ve "bunlar tam bağımsızlık, NATO'ya hayır, derken istedikleri Türkiye'yi başka bir bloka götürmektir", "Atatürk de paktlara gir-

medi mi? İşte Balkan Paktı" gibi demogojilerle,ulusal onuru ayaklar altına alarak doludizgin yürütmektedir.

Yunanistan'ın NATO'ya dönüşü için ABD direktifleri harfi harfine uygulanmış, Demirel iktidarının bile göze alamadığı çözümler kabul edilmiştir. Rogers tarafından NATO daimi temsilcimize iletilen ABD direktifi karşısında, temsilcinin böyle davranamayacağını bildirmesi üzerine, Rogers'in cebinden Evren imzalı mektubu çıkarıp temsilciye uzattığı, o sırada F.Almanya'da olan Dışişleri Bakanı'nın bile bu çözümden haberinin olmadığı, gazetelere kadar intikal etmiş bulunuyor.

Diğer yandan natocu-tekelci cuntanın, barışçı güçlerce bir "barış gölü" haline getirilmesi istenen Akdeniz ve Ege kıyılarındaki Yunan adalarının silahlandırılmasına da gözlerini yummakta olduğu görülmüyor.

Şimdi Kıbrıs sorununun da ABD ve NATO planları doğrultusunda bir "çözüm"e kavuşturulması için zemin hazırlanmaya çalışılıyor. Kıbrıs'ın tam bir NATO ve ABD üssü haline getirilmesi niyetleri bu planın esasını oluşturmaktadır. Zaten şu anda adadaki İngiliz üsleri bu yolda kullanılmakta, U-2 casusluk uçakları burada üslenmektedir. İngiliz üslerinin Amerika'nın emrine amade olduğu, saldırgan ve savaşçı politikada ABD'nin en yakın destekçisi İngiliz Başbakanı tarafından açıklanmıştır. Yine İngiliz yetkililerinin, "Orta Doğu ve Basra Körfezi'ndeki kritik durum nedeniyle, Kıbrıs'taki üslerin büyük önem taşıdığını" belirttiklerini gazeteler yazmaktadır.

Kölelik Anlaşması
Onaylanıyor

Natocu-tekelci cunta, ABD ile imzalanmış bulunan SİA (Savunma İşbirliği Anlaşması) nı, gerçekte kölelik anlaşmasını gözünü dahi kırpmadan onaylıyarak yürürlüğe koymuş bulunuyor. Bunun üzerinde özellikle durmak gerekir. Bu anlaşmanın 29 Mart 1980'de Demirel hükümeti tarafından imzalanmış bulunduğu hatırlardadır. Yine hatırlarda olan bir nokta da, bu anlaşmanın, ülkemizin ilerici, demokrat, yurtsever kamu oyunda güçlü tepkilere yol açmış olduğudur. O zaman Partimizin önyak olmasıyla yurdun birçok yöresinde gösteriler yapılmış, imza kampanyaları açılmıştı. Bunların CHP ve MSP'nin yerel örgütlerinin de katıldığı geniş bir yelpazeyi kapsamasına gayret edilmiş, birçok yerde başarı da sağlanmış - tır. Anlaşma, onaylanmak üzere meclislere sevk edildiğinde, ilgili komisyonlarda tartışmalara neden oldu. Ve hükümetten, anlaşmanın bütün eklerini açıklaması istendi. Partimizin bu anlaşmalara ilişkin değerlendirmelerine göre, anlaşma maddelerinde bilerek bırakıldığı muhakkak birçok boşluk vardı ve bu boşluklarla, üslerin kullanımında ABD'ye tek yanlı olarak büyük serbestlikler tanınmasına kapı açılıyordu. Anlaşma onaylanmak için Mayıs ayında meclislere sevk edilmişti. ABD, onaylanmanın bir an önce tamamlanmasını istiyordu. Ama, işbirlikçiler, mecliste gerekli çoğunluğu kolayca sağlama durumunda olmalarına karşın, kölelik anlaşmasını o sıralarda genel kurula getiremediler. Görüşmeler komisyonlarda takıldı kaldı ve anlaşma onaylanmadan 12 Eylül'e gelindi. Bunda, kasıtlı ve iyice baskı altına alınmış bir

ortamda dahi örgütlenebilen antiemperyalist çıkışlar , bunların işçi sınıfına kapalı tutulması başarılan burjuva parlamentosunda bile yankı bulması, parlamento içindeki bağımsızlıktan yana bir grup milletvekilinin i tirazları etkin olmuştu. Şimdi ise, o sınırlı burjuva demokratik mekanizmaların bile bütünüyle ortadan kaldırıldığı bugünkü ortamda, askeri - faşist diktatörlük tarafından adına "Milli Güvenlik Konseyi" denilen ve yasama yetkilerine sahip olduğu kendi kendilerine ilan edilmiş bulunan 5 kişilik diktatörler grubu tarafından bu kölelik anlaşması onaylanmış bulunuyor.

Üstelik bu anlaşmanın 14 gizli eki bulunduğu ve bu eklerin, nükleer silahların doğrudan ve tek yanlı olarak ABD tarafından kullanılmasına olanak verdiği belirtiliyor. 12 Eylül öncesi, Demirel hükümetinin, anlaşmanın eklerinin de meclislere sevk edilmesi talepleri karşısında, işi nasıl savsaklamak yoluna gittiği dikkate alınırsa, bu gizli eklerin bu ve benzer hükümleri taşıdığına kuşkuyla yer kalmaz.

Türkiye'de ABD'nin nükleer silahlarının bulunduğu, 1980 Ekiminde yayınlanan bir ABD kongre raporunda bir kez daha açıklandı. Partimizin yıllar öncesinden beri devamlı dikkat çektiği ve bütün burjuva iktidarlarca o zamanlar utanmazca yalanlarla reddedilen noktalar şimdi ABD'nin resmi belgelerinde bile yer almaktadır. Aynı raporda, hava üslerinin, yalnızca Amerikan Personelinin denetimindeki bazı özel bölümlerinde, F 100 uçaklarıyla atılan nükleer bombaların da bulunduğu itiraf edilmektedir.

ABD ve NATO'nun, "sınırlı nükleer savaş", "bölgesel savaşlarda nötron bombasının kullanılabileceği" yollu yeni savaş stratejilerinin açığa çıkmaya başladığı günümüz koşullarında, natocu-tekelci cuntanın pervasızca onayladığı bu kölelik anlaşmasının, ülkemiz ve bölge halklarına karşı yöneltilmiş ne canice bir saldırı olduğu ortaya çıkmaktadır.

CUNTANIN DIŞ POLİTİKADA SIKIŞMA ALANI : 1

Orta Doğu

Askeri-faşist diktatörlüğün güttüğü dış politikanın iki alanda bir sıkışıklık içine düştüğü görülüyor: Biri Orta Doğu'ya, diğeri ise, başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelere yönelik politikasında.

Yakın yıllara kadar Türkiye hükümetleri, üst kademe bürokratları ve büyük burjuvazisi ABD ve Batı Avrupayla ekonomik, askeri-politik bütünleşme çabaları ve Osmanlı İmparatorluğundan beri sürüp gelen Batılılaşıma ve kendini Batılı bir ülke gibi görme iddia ve hevesleri içinde "3.Dünya" denilen ülkelere ve bu arada Arap ülkelerine mesafeli, tepeden bakan tutum içinde olmuşlar, uluslararası politika ve sorunlarda bu ülkelerin karşısında, emperyalist ülkelerin safında yer almışlardır.

Tüm bu gayretkeşliğe karşın Türkiye Batı dünyasında almak istediği yeri alamamıştır. Batı pazarlarının Türkiye'nin ihracatına açılacağı ve giderek Batı Avrupa topluluğunun bir üyesi olunacağı ümit ve hesaplarıyla yapılan Türkiye-Avrupa Ekonomik Topluluğu Ortaklık Anlaşması ve ilişkileri de bu sonuçları vermemiş, Türkiye

Avrupa pazarlarına diğer Akdeniz ülkeleri kadar bile irememiş, buna karşılık AET ülkelerinin Türkiye'ye ihracatı yükselerek dış ticaret dengesi Türkiye aleyhine sürekli büyüyen açıklar vermiştir. Bu yüzden 1970'lerin ortalarında ve ikinci yarısında AET ile ilişkileri dondurma noktasına kadar gelinmiştir. Türkiye'nin 1960'ların sonlarından beri şiddetlenen pazar sıkıntısına Avrupa ile bütünleşme çabaları bir çare olmamıştır.

İç pazarların daralması ve dış pazarlara açılama sıkıntısı, döviz dar boğazı, dış kredi bulma güçlüğü 1970'li yıllarda büyüyerek sürdü. Buna bir de, Türkiye'nin iş gücü fazlalığına Avrupa ülkelerinin kapılarının kapanması eklendi, işsizliğin baskısı ağırlaştı. 1979 sonunda bu çok yönlü ekonomik-mali daralma kesin tıkanma noktasına geldi dayandı. Sonuç, AP azınlık hükümetinin iktidara oturuşu, 25 Ocak kararları ve ardından 8 aylık bir ara ile 12 Eylül darbesi oldu.

Ancak şimdi IMF reçetelerini, Amerikan-Avrupa mali kurumlarının direktiflerini sadakatle uygulama karar ve çabasında olan faşist cunta yönetiminde AET'ye tam üyelik için müracaat kararı alınmış, bu yönde çalışmalara girişilmiştir. Esasen, IMF reçetelerine göre öngörülüp Türkiye ekonomisinin "yeniden yapısalştırılması" adı altında gerçekleştirilmeye çalışılan ekonomik düzen, bir yanıyla, AET'ye tam üyeliğe hazırlıktır. Böylece Türkiye emperyalist Batı'nın ayrılmaz bir parçası olacak, emperyalizmin tam sultanı altında kısıklarak bağlanacaktır.

İlginçtir ki, Türkiye'de iktidarların Arap ülkeleriyle yakından ilgilenmesi, ekonomik alandan önce politik alanda başladı. 1967'de Kıbrıs'ta yer alan olaylardan sonra Birleşmiş Milletler'de Türkiye aleyhine alınan kararın oylamasında Türkiye'nin tek başına kalışı, müslüman ülkelerin bile desteğini kazanamayışı, zamanın AP iktidarı için bir şok oldu denilebilir. Hemen heyetler oluşturularak Arap devletleri ile kimi Afrika ülkelerine "Türk tezi"ni anlatmak üzere gönderildi. Temmuz 1974 Kıbrıs harekâtından sonra BM oylamalarında durum değişmedi; Arap ülkeleri "Türk tezi"ne karşı biçimde oy kullanmayı sürdürdü. İslam Konferansı'na katılmalar da, bunlardan birinin İstanbul'da yapıp misafirlerin büyük ikram ve izzetle ağırlandığında, İslam Kültür ve Araştırma Merkezi'nin aynı şehirde kurulmasında hep Arap ülkelerini politik alanda kazanmak, uluslararası ilişkilerde bu zengin petrol ülkelerinin nüfuzundan, müslüman ülkelerin sayıca ağırlığından yararlanmak, tecrit edilmiş dirimden sıyrılmak hesapları da vardır.

Bu arada Anadolu'da dinci ve gelenekçi niteliklerini koruyarak oluşan yeni burjuvazinin politik temsilcisi MSP'nin ve "halka teorisi"ni (Arap ülkelerinin mali kaynakları, Türkiye'nin yetişkin iş gücü ve Avrupa'nın da teknolojisini birleştirilerek Türkiye'de ortak yatırımlar yapılmasını) ortaya atan CHP'nin iktidar oluşları, ekonomik sıkıntıların da dürtüsüyle Arap ülkelere ekonomik yaklaşımın kimi nesnel öğeleri zaten belirmiş bulunuyordu. Avrupa'ya yönelemeyen işçi akışı Libya, Suud Arabistan, Kuveyt gibi Arap ülkelere doğrulmuştu. Ve sanayiciler değil ama, müteahhitlerimiz Orta Doğu'da

piyasaya girmeyi başarmışlardı.

Şimdi, Türk müteahhitlerinin kazandıkları ihalelerin milyarlarca ulaşması ile övünüyor, Arap yatırım fonlarından yararlanma olanaklarından büyük ümitle söz açılıyor. Orta Doğu'nun Arap ülkeleri neredeyse, Türkiye'nin ekonomik-mali kilitlenmesini çözecek sihirli anahatar gibi görülmekte.

Orta Doğu'ya ilişkin olarak faşist-askeri cunta Basra Körfezi'nde "Sovyet tehdidi" bulunduğu konusunda ABD ile mutabık. Bu "tehdit"e karşı ortak önlem alınması ve ABD'nin "yardım" etmesi konusunda da öyle. Orta Doğu'da Amerikan politikasının çisgisinde yürümeye, onu savunmaya ve yaymaya, bir başka deyişle Orta Doğu'da ABD'nin Truva atı işlevini görmeye de ilkesel olarak bir itirazı yok. Yalnız biçim ve yürütmeye ilişkin bazı çekingenlikleri var. Yakın ilişkiler yoluna zorlukla ve henüz girilmekte olan ve kendileriyle bu ilişkilerin geliştirilmesine büyük umutlar bağlanan Arap ülkeleri bu sırada karşıya alınmamalı, onların tepki ve tutumları kollanmalıdır. (Truva atı işlevini başarıyla görebilmek için de zaten açıktan ve cepheden gitmemek şarttır.)

Üstelik Arap ülkelerinin Türkiye'ye karşı duydukları kuşku, güvensizlik ortadan kalkmış değildir. Türkiye'nin, ne yakın geçmişte uluslararası arenadaki politik davranışı unutulmuştur, ne de toprakları üzerinde barındırdığı NATO ve ABD üslerinin, tesislerinin kendileri için taşıdığı tehlike gözden kaçırılmaktadır. Bu üs ve tesislerle ABD'nin yalnız Sovyetler Birliği'ni değil tüm bölgeyi gözetim ve tehdit altında tuttuğunun, üslerin kendilerine karşı da kullanılabileceğinin bilincindedir Arap ülkeleri. Türkiye'nin NATO üyeliği, -kimilerinde bağlantısızlık hareketinin de güçlü olduğu- Arap ülkeleriyle ilişkileri geliştirmekte olumsuz bir etkenidir.

Bu nedenlerle, ABD'nin, oluşturduğu "çevik kuvvet" ile Basra Körfezi'ne müdahalesi halinde Türkiye'nin tek başına onun yanında ve ona yardımcı durumda görünmesini cunta pek isabetli görmüyor. Hep beraber olunsun, Arap ülkeleriyle hep beraber! "Körfez'in savunması bölge ülkelerinin yükümlülüğüdür. Müdahale ancak onların rızasıyla olmalıdır" diye tekrarlıyor Dışişleri Bakanı. Ve eski NATO komutanı, yeni ABD dışişleri bakanı general Haig Pakistan'dan İsrail'e kadar Türkiye ve Suudi Arabistan'ı da içine alacak bölgede "Sovyet tehdidini durduracak" bir "görüş birliği" (consensus) oluşturmak ve "resmi (Official) olmayan düzenlemeler" yapmaktan söz edince, Türkmen bunu "aynı görüşü ifade ediyor" diyerek hemen onaylıyor. Bu, Türkiye'ye yüklenmek istenen işlevi esastan reddetmek değil. görünümü kurtarmak, Orta Doğu'da Amerika'nın politikasını yürütmek işlevine Arap ülkelerinin de katılımını sağlamak hesabıdır.

İşte bu noktada, Körfez'in Arap ülkeleri duraksıyorlar. Suudi Arabistan, Kuveyt, Emelikler gibi ülkeler kendilerine bir saldırı yukuunda veya ufukta kesin göründüğünde, hele asıl işte, kendi gerici rejimlerine karşı, devrimci kurtuluş savaşımalarının ve savaşlarının başlatılması durumunda Amerika'nın müdahalesini istiyorlar. Ama ABD'nin kendi strateji hesaplarıyla Kör-

fez'de yaratacağı Sovyetler Birliği'yle karşı karşıya gelme ve çatışma durumuna bulaşma niyetinde görünmüyorlar. Bunlar aradan sıyrılmak istiyorlar, becerebilirlerse elbet, Nükleer bir savaşın yıkıcılığı günümüzde o denli büyük, dehşet verici boyutlara ulaşmıştır ki, hiç bir devlet böyle bir sonuca varabilecek çatışmalara katılmayı kolay kolay göze alamaz. Kaldı ki, yerel bir savaşa bile bu küçük, zayıf, gerici rejimlerin dayanabileceği kuşkuludur. Kural, savaşın, gerici, miadını çoktan doldurmuş rejimleri silip götürdüğüdür.

Aynı nedenlerle cunta da ABD'nin "çevik kuvvet"ini kullanarak Körfez'e müdahale macerasına katılmayı yeğleyemez. Onun için, Körfez'deki Arap ülkelerinin ardına sığınarak. Dışişleri Bakanı Türkmen, "Körfez'deki ülkeler şimdilik bir Sovyet tehdidi olmadığını, bunun için de ABD'ye üs veremeyeceklerini, gerektiğinde bunu yapacaklarını söylüyorlar. Biz de aynı görüşteyiz" diye konuşuyor. Konuşuyor ama, çevik kuvvet konusunda Türkiye'nin "yardımcı" olması, "kolaylıklar" göstermesi konusunda ABD'nin ısrarlı olduğu, baskı yaptığı da kuşku götürmez. ABD'nin elinde IMF, Dünya Bankası ve Ardından OECD gibi etkin ekonomik-mali baskı araçları var. Böyle baskılara karşı koymaya ise şu sıralar ne Türkiye ekonomisinin gücü var, ne de cuntanın niyeti. Esasta mutabık olduktan sonra, uygulamadaki biçim ve yöntemlere ilişkin uyuşmazlıklar beş aşağı, beş yukarı çözümlenebilir. Unutulmamalı ki, bağımlılık ve bütünleşme"özdeşleşme" demek değildir, kimi ikincil çelişkileri, sürüşmeleri de zaman zaman içerebilir. Ama bunlar bağımsızlık ve bütünleşme olgusunun özünü değiştirmez.

Görülüyor ki, askeri-faşist diktatörlüğün Orta Doğu'ya yönelik dış politikası belirlidir, açıktır. Bu politika ABD ve NATO'nun bölgeye yönelik politikasının bir parçasıdır. Bir sıkışıklık varsa, bu, ABD ile mutabık olunan politikanın uygulanabilmesindendir. Bu sıkışıklığın, yukarda tahlil ve açıklamaya çalışılan nedenlerin ötesindeki temel nedenlerine daha ilerde işaret edilecektir.

Sosyalist Sistem

CUNTANIN DIŞ POLİTİKADA SIKIŞMA ALANI II :

Faşist askeri cuntanın Türkiye'nin emperyalizme bağımlılığını ve onun savaş kışkırtıcısı politikasının aracı haline gelişini pekiştiren dış politikasında sıkıştığı diğer bir alan ise Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerle olan ilişkilerindendir.

1960'ların sonlarına doğru Türkiye sanayii pazar, kredi, ileri teknoloji dar boğazına girince ve bu ihtiyaçlar Batılı ülkelerce karşılanmayınca, zamanın başbakanı Demirel 1967'de bir heyetle Moskova'ya gidip ilk büyük kredi (360 küsur milyon dolar) anlaşmasını imzaladı. Bu, ucuz faizli, uzun vadeli, döviz ile değil ihraç malları ile ödenecek, politik ve ekonomik ayakbaçları olmayan bir kredi anlaşmasıydı. Bu ve ek kredilerle Türkiye'de beş büyük temel sanayi tesisi kurulacaktı, kuruldu da. Ve bunlar ileri teknoloji ile donatılmış ağır sanayi tesisleriydi, Batılıların teşvik edip

kurdurduğu, dayanıklı tüketim mallarının montaj sanayii değil.

Ondan sonra da Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle ekonomik, teknik ve Türkiye tarafından pek istenmese de bir ölçüde kültürel ilişkiler gelişti. Enerji açığını kapatmak için önce Bulgaristan'dan, sonraları da Sovyetler Birliği'nden elektrik alınmaya başlandı. Nihayet iş Bulgaristan ve Yugoslavya'da sigara yaptırmaya kadar vardı.

Natocu-tekelci cunta Türkiye ekonomisinin bu yöndeki gelişme çizgisinden aynı nesnel zorluklar dolayısıyla kopamıyor. Kopabilmek şöyle dursun, bir ölçüde geliştirmeyi sürdürmek zorunda kalıyor. 1967 kredileri ve teknolojik yardımlarıyla kurulmuş olan demir-çelik, alüminyum, petrol gibi temel sanayi işletmelerinin genişletilmesinde bu zorunluluk kendini gösterdi. Sovyetlerle bu konuda anlaşmaya varıldı ve daha başka, yeni ağır sanayi tesislerinin kurulması gündeme geldi. Bulgaristan'la ortak şirketler kurma, turizmi ortaklaşa geliştirme, Varna-Trabzon arasında büyük feribot seferleri düzenleme vb. konular görüşme masasına getirildi, kimileri üzerinde kararlar alındı. Romanya ile orta Anadolu'da rafineri kurulması üzerinde anlaşmaya varılıp petrol araştırmaları konusu görüşüldü. Örnekler daha da çoğaltılabilir.

Türkiye'nin dünya sosyalist sistemi ile ilişkilerini ABD ve Batı Avrupa ülkeleri zaman zaman eleştirdiler. Bu konuda uyarıda bulundular. Türkiye sanayileşme hevesinden vazgeçmeli, tarım ve turizmi geliştirerek kalkınmalıydı, sanayileşme olacaksa bu, uluslararası tekelere bağımlı montaj sanayiinin ve kimi önemsiz hafif sanayiinin ötesine geçmemeliydi. IMF yoluyla baskıyı denediler. Ama Türkiye, ekonomisinin söz konusu temel ihtiyaçlarını (şartları elverişli ucuz kredi, pazar yani ihracat kolaylıkları, ileri teknoloji) karşılama yoluna gitmediklerinden dünya sosyalizmi ile ilişkileri geliştirmeyi sürdürdü. Bununla birlikte, Batı'dan kredi isteme ve alma, ihracatta Batı pazarlarına yönelme, Batılı sermayeyi Türkiye'ye çekme ve onunla ortaklık kurma yine ekonomi politikasının ve uygulamalarının ana eksenini olmaya devam ediyordu; dünya sosyalizmi ile ekonomik ilişkileri geliştirmede olanaklardan tam kapsamıyla sonuna kadar yararlanma yoluna ne gidiliyor, ne de bu arzulanıyordu. Gözler yine hep Batı'ya dönüktü.

Natocu-tekelci cunta için durum büsbütün böyledir. Cuntanın Orta Doğu'daki Arap ülkeleriyle, mevcut güçlüklerle karşın ilişkileri geliştirme uğraşına, sosyalist ülkelerle ise, bu ülkelerin iyi komşuluk ve hak eşitliği zemini üzerinde karşılıklı dürüst çıkar anlayışıyla Türkiye'ye gösterdiği kolaylıklar ve sundukları olanaklar sayesinde gelişen ilişkilere bakıp da, bundan cuntanın emperyalizme tek taraflı bağımlılıktan kurtulmak doğrultusunda "çok yönlü dış politika'yı benimsediği ve uyguladığı sonucuna veya benzeri safiyane sonuçlara varmak kesinlikle yanlış olur. Aynı derecede yanlış olan bir başka nokta da, cuntanın kararsız, belirsiz, sallantılı bir politika izlediği yollu görüşlerdir.

Cunta seçeneğini, hiçbir itiraz kaydı koymadan, i-kirciksiz, kesin yapmıştır. Başta ABD, ardından onun Avrupa temsilcisi F.Almanya olmak üzere Batı'nın geliş-miş kapitalist ülkeleriyle -kısacası emperyalizmle- as-keri, ekonomik, politik alanlarda bütünleşmeyi daha da geliştirme ve pekiştirme politikasını, askeri-faşist cunta kendinden önceki sivil burjuva iktidarlardan çok daha kararlı, tutarlı, kapsamlı bir biçimde yürütmekte-dir.

Benimsenen ve uygulamasına geçilen "serbest piyasa ekonomisi"ni gerçekleştirme, kapitalist dünya pazarla-rına, serbest dövizle ticaret alanlarına açılma, yaban-cı sermaye yatırımlarını ve onunla ortak şirketler ku-rulmasını teşvik etme politikası ile cunta ve arkasın-dakiler Batı ile -yani emperyalizmle-, onun tam kaynaş-mış bir parçası haline gelmek, koparılmaz biçimde bü-tünleşmek ve bunun sonucu olarak da, sosyalist dünyayla ilişkilerin ülke ekonomisi için bugün taşıdığı önemini yitirmesi hesabı ve çabası içindedirler.

Ne var ki, uygulanan IMF reçeteleriyle Türkiye eko-nomisinin "düzlüğe çıkması", kapitalist yoldan kalkınış "gelişmiş kapitalist ülke" aşamasına erişmesi olanaklı değildir. İhracata yönelik belli bir sanayileşme olaca-ğı ve ihracatın artacağı varsayımı doğru çıksa bile, bu kalıcı olmayacak, ekonomik-sosyal sorunları çözmeyecek, düzlüğe çıkarmayacaktır. Güney Kore ve Brezilya örnek-leri tüm açıklığıyla ortadadır. Öte yandan, bel bağla-nan, benzemeye çalışılan gelişmiş kapitalist ülkelerin kendileri gittikçe derinleşen ve burjuva politik ve e-konomik çevrelerince de sonu görülemeyen (2000 yılına kadar süreceği tahminleri var) bir bunalım içindedir-ler. Türkiye'nin kredi, "yardım", fazla iş gücünü ihraç taleplerini karşılayabilmeleri giderek imkansızlaşmak-tadır. Kısacası, gerek dünya kapitalizminin gidişatı, gerekse Türkiye'nin kendi iç dinamikleri, nesnel olarak Türkiye'yi sosyalizmden başka bir seçenek olmadığı yö-nünde etkilemektedir. Öte yandan, Sovyetler Birliği ile diğer sosyalist ülkelerin Türkiye'nin ekonomik sorunla-rına gerçekten yardımcı olmaları, ilişkileri geliştirme politikaları ve genel olarak dünya sosyalist sisteminin belirleyici rolünün güçlenmesi, aynı yönde etkilenmeyi perçinliyor. Bu durum ve koşullar, cuntaya ve tekelci büyük burjuvazi ile müttefiki gerice güçlere karşı sa-vaşımızı geliştirebilmemizin çok önemli temel nesnel dayanaklarını oluşturmaktadır.

Batı ile tam bütünleşme süreci tüm güçler seferber edilerek geliştirilmeye çalışılırken öte yandan, birbi-rine bağlı azgın bir antisovyetizm ve antikomünizm pro-pogandası pompalanmaktadır. Kuşkusuz cuntanın başı Ev-ren, Başbakan ve Dışişleri Bakanı her ağızlarını açtık-larında söze "Rusya" diye başlamıyorlar, daha doğrusu başlayamıyorlar. Buna karşılık, fırsat düşürüp açıkça "biz bu silahların parasının nereden geldiğini biliyo-ruz" ve savaş kışkırtıcısı ABD Başkanının iddialarına paralel olarak "Türkiye'deki terörün teşvik ve destek gördüğü açıkça anlaşılmıştır; ama bu aşamada belirli bir devleti parmakla göstermek niyetinde değiliz" de-mekten de geri durmuyorlar, Dışişleri bakanı, Körfez,

bölgesinde Sovyet tehdidi bulunduğu, bunun kanıtlarının ortada olduğu gibi iddiaları uluorta ileri sürmekten çekinmiyor. SBKP'nin 26. Kongresinde Leonid Brejnev'in barış, detant, silahsızlanma, Batı-doğu diyalogu ve doruk toplantısı konularına ve güncel uluslararası gerilim noktalarına ilişkin açıklamaları ve son derece önem taşıyan önerileri hakkında ne düşündüğü sorulan aynı Bakan, bunda sadece "Sovyetler Birliği'nin ABD'yi mütefriklerinden ayırma niyeti" görebiliyor ve de "bunda muvaffak olamayacakalar" fetvasını veriyor ve bu konularda konuşmak istemediğini de ısrarla tekrarlıyor. Uluslararası kamu oyunun çok olumlu karşıladığı, Batı Avrupa politik yetkilileri ve çevrelerinin dahi bu olumluluğa belli ölçülerde katılma zorunluluğunu duydukları, hatta ABD'nin bile açıkça ve doğrudan reddedemeyip oyalama ve tevillere gittiği bu öneriler hakkında, yani Sovyetler Birliği'nin dış politikası hakkında tek olumlu söz söylememek için Dışişleri Bakanı Türkmen, bu kadar saçma bir "yorum"u ciddi ciddi ileri sürebiliyor. Birbiri peşine yapılan ve Sovyetler Birliği'ni açıktan hedef alan NATO tatbikatları ve "Sovyet tehdidi" umacısını sürekli canlı tutma girişimleri ve bu yönde açıklamalar, antisovyetizmi geliştirmenin basamak taşlarıdır. Cuntanın paralelindeki gerici basın organlarında antisovyet kampanyanın azgınlaşması, sıkıyönetim komutanlarınca birçok illerde yapılan seminerler, toplantılar natocu-tekelci cuntanın dışındaki olaylar değildir. İçeriği kaba bir antisovyetizmden başka birşey olmayan natoculuğun doruk noktasına tırmandırılması olgusu dahi tek başına, cuntanın antisovyetik tutum ve politikasının tartışma götürmez bir ifadesi ve ölçüsüdür.

Sıkışmada Temel
Neden: Belirleyici
Olan Sosyalist
Sistem

Cuntanın uluslararası ilişkilerde yürütmeye çalıştığı natocu ve Amerikancı dış politikanın uygulamada karşılaştığı sıkışıklıkların, yukardanberi açıklanan nedenlerinin ötesinde daha genel ve temel nedenleri de vardır.

Değil bizim işbirlikçiler, natocular, cuntacılar, onların ağababası ABD de, Pentagon da günümüzde artık her istediklerini gönlünce yapabilmekte "özgür" olmaktadır. Gerçi emperyalizm var oldukça onun niteliğinde olan saldırganlık, savaşçılık, barış ve demokrasi düşmanlığı insanlığın başına bela olmaya devam edecektir. Özellikle, bugün olduğu gibi bunalım dönemlerinde ve emperyalizmin sürekli darbeler yediği koşullarda halkların karşı karşıya kaldıkları tehditler artacaktır, artmaktadır. Ama öte yandan, tarihsel temel süreç buna ters yönde ilerlemekte ve tekisini güçlenerek göstermektedir. Günümüzde emperyalizmin dünya barışını tehdit etme, kolayca dünyayı kana boyayacak çılgınlıklara girişme, gerici, baskıcı, savaşçı politikasını gönlünce yürütebilme olanakları sürekli olarak kısıtlanıyor, sınırlanıyor. Bu, dünyanın reddedilmez gerçeğidir.

Çağımızın gidişinde belirleyici duruma yükselen Sovyetler Birliği'nin önderliğindeki dünya sosyalist sistemi, onun sürekli güçlenen ekonomik-politik-askeri gü-

cü, bu gerçeğin temel ögesidir. Emperyalizmin dünya arenasında dilediği gibi at oynatmasını engelleyen, savaş kışkırtıcısı saldırgan politikanın karşısına dikilen, bir nükleer dünya savaşına yol açamamasında belirleyici rol oynayan temel etken bu güçtür. Gerek emperyalizm, gerek ona bağımlı ülkelerin gerici, baskıcı, faşist yönetimleri dış politikalarında bu gücü, giderek daha fazla hesaba katmak zorunluluğu ile karşı karşıyadırlar.

Bu güç, barışın korunması davasının ve savaşımının, ve de ezilen, sömürülen halkların ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşımının temel güvencesidir. Bu güvence, yalnızca emperyalizmin savaş tehdidini dengeleyecek bir karşı gücün oluşmasıyla da sınırlı değildir. Güvence, aynı zamanda, SBKP'nin 26. Kongresinde L. Brejnev'in açıkladığı barış programında verileri bir kez daha ortaya konan, gerçekçi, somut ve açık barış politikasındadır.

Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin bu politikaları, tüm dünya halklarını, politik ve felsefi görüşleri farklı yüz milyonlarca insanı derinden derine etkiliyor. Bu politika, Avrupa'nın bazı sosyal demokrat hükümetleri arasında da kendine yandaşlar bulabiliyor, kamu oyunun, ilerici güçlerin aktif desteğini kazanıyor.

Bu politikanın derin etkileri, kalkınma, demokrasi, ulusal bağımsızlık, özgürlük ve sosyal kurtuluş özlemlerini gerçekleştirme savaşımındaki halkların ABD emperyalizmini tekelleri, silahları, kimi zaman doğrudan askerleriyle karşılarında görmeleri sonucu daha da güçleniyor, anlamı ve önemi daha açık seçik kavranıyor. Halklar, Sovyetler Birliği'ni ve sosyalist ülkeleri, gelişme ve özgürlük kavgalarında güçlü bir dost ve yardımcı olarak görmelerinin yanı sıra dünya barışı davasının da yılmaz takipçisi olarak tanıyorlar. Dünya sosyalist sisteminin insanlığın tarihsel gelişmesindeki bu belirleyici rolünün ve evrensel barışı koruma güçlendirme yönündeki tutarlı, ısrarlı, güçlü, politikasının etkileri gerici, faşist rejimlerin pençesi altında bulunan halk kitlelerine de yansıyor, onların başındaki bu yönetimlerin bile hareket olanaklarını kısıtlıyor.

Bu durum, gerici Arap yöneticileri için olduğu kadar natocu-tekelci cunta açısından da geçerlidir. PB'nun ilk toplantısından sonraki değerlendirmede şöyle deniyordu: "Sosyalizmin dünya çapında sürekli artan gücü, barış güçlerinin ve dünya demokratik kamu oyunun etkinliği, askeri-faşist diktatörlüğün pervasızlığını önleyen temel faktörlerden birini oluşturuyor. Askeri-faşist diktatörlük ilerici, devrimci, sol potansiyeli dik kate almamazlık edemiyor. Askeri-faşist diktatörlük öte yandan, kitlesel bir tabana sürekli sahip olma ihtiyacı ile karşı karşıya bulunuyor".

Yukardan beri açıklayageldiğimiz, cuntayı dış, hatta bir ölçüde iç politikasında sıkıştıran bu durum ve koşullar, ona karşı savaşımımızı geliştirmekte yararlanacağımız çok önemli faktörleri oluşturmaktadır.

Demokrasi ve Bağımsızlık Savaşımının Diyalektik Birliği

Bütün bunlardan çıkan sonuç nedir?

Partimiz, demokrasi için savaşımla ulusal bağımsızlık için savaşımın diyalektik birliğini her zaman vurgulamıştır. Bu gerçek günümüz koşullarında açık olarak yeniden ortaya çıkıyor. Toplumumuzun karşı karşıya kaldığı faşist komplo, aynı zamanda emperyalizmin bir komplosudur. Ve de içerdeki işbirlikçileriyle birlikte ülkemizi ahtapot gibi saran Amerikan emperyalizminin ekonomik-politik-askeri bütün kollarını kırmadan ne gerçek bir demokratik yaşama kavuşmak, ne de bu yaşamı yeni tehditlerden kurtarmak olanaklıdır.

O halde, faşizme karşı savaşımı yürütürken ulusal bağımsızlık savaşım hedeflerini yine koruma, bu savaşımından da geri durmama, geri durma ne demek, ulusal bağımsızlık savaşımını daha da yükseltme gereği var demektir. Bu savaşımın somut hedefleri Partimiz kurulduğundanberi Parti'nin çeşitli belge ve yayınlarında saptanmış ve açıklanmıştır. Propoganda-ajitasyon çalışmalarında, cuntanın uyguladığı ekonomik programın IMF'yle emperyalizmle, NATO'yla ilişkisinin açığa çıkarılmasına ağırlık vermek; ücretlerin düşürülmesine karşın, bütçede askeri harcamalara ayrılan milyarlarca liranın, NATO'da ABD'den sonra ikinci en büyük orduyu beslemenin nasıl NATO stratejilerine ve ABD'nin çıkarlarına bağlı olduğunu sürekli vurgulamak, "NATO'ya hayır" bayrağını devamlı yükseltmek gerekiyor. Bunun yolları bugün de bulunabilmeli, günün koşullarını dikkate alan biçimlerle antiemperyalist çıkışlar örgütlenebilmelidir.

Burada önemli bir noktaya işaret etmekte yarar var: Türkiye'de antiemperyalist savaşım, cuntanın -dolasıyla tekelci büyük burjuvazinin ve diğer Amerikancı, gerici egemen çevrelerin- emperyalizmle içli dışlı olarak ve onunla daha sıkı bütünleşme, onun uluslararası politikasına araç olma doğrultusunda yürüttükleri dış politikayı, askeri ve ekonomik bağımlılık politikasını hedef alan bir savaşımdır. Diğer bir deyişle, Türkiye'de emperyalizme karşı savaşım, cuntaya ve dayandığı ve hizmetinde olduğu egemen sınıflara ve sınıf kesimlerine karşı savaşımdan geçmektedir; antiemperyalist savaşım sınıf savaşımının ayrılmaz bir parçasıdır. Türkiye işçi sınıfının, emekçi kitlelerin ve tüm ilerici, yurtsever güçlerin cuntaya ve arkasındaki sınıfsal güçlere karşı savaşımı, hem demokrasinin, hem de tam bağımsızlığın gerçekleştirilmesi içindir. Antiemperyalist savaşımla antifaşist savaşım içiçe geçmiş, bütünleşmiştir.

Burada, 12 Eylül öncesinde de var olan bir sorun yeniden karşımıza çıkabilir: Faşizme karşı olmak, ama emperyalizme karşı çıkmamak. Özellikle sosyal demokrat liderlikte görülen bu yaklaşımın ciddi bir yanılğı olduğu açıktır. Peki, bu durumda bizim tutumumuz ne olmalıdır? Biz bu yanılğıya düşenlerle, gerçeği henüz görmemiş olanlarla da faşizme karşı birlik yapmaya açık ve hazır olmak durumundayız. Bu konuda, emperyalizme ilişkin bir ön koşul ileri sürülmemelidir. Antifaşist savaşım süreci içinde birçok insan faşizmin emperyalizmle bağlarını görecek, öğrenecektir.

Barış İçin Savaşım
Yaşamsal Önemde

Öte yandan, Partimiz barış savaşımının da ulusal bağımsızlık savaşımı ile olan ilişkisine sürekli dikkati çekmiştir. Gerçekten, hem emperyalizmin savaşçı, saldırgan politikalarını görmezden gelmek, hem de barışsever olmak olanaklı değildir; en azından tutarlı ve barış hedefine götürücü değildir. Özellikle emperyalizmin sultanı altında olan ülkelerde, bu arada ülkemizde barış için savaşımın hedefleri arasında ulusal bağımsızlığa ilişkin hedefler de bulunmaktadır. Askeri-faşistliğe ilişkin hedefler de bulunmaktadır. Askeri-faşist diktatörlüğün ABD emperyalizmi yörüngesindeki politikası karşısında, emperyalizmin yeniden atmaya başladığı savaş çığlıkları, soğuk savaş dönemini yeniden hortlatma girişimleri karşısında, barış için savaşım yaşamsal bir önem kazanmaktadır.

Ülkemizdeki barış hareketi, 12 Eylül'e girildiği sırada, varolan sorunlarını aşmış olmaktan henüz uzaktı. Harekette görev almış olan partililerin kendi içlerindeki örgütlülük düzeyi de henüz yeterince gelişmiş değildi. Buna karşılık, nükleer savaş tehlikesine karşı, nötron bombasına karşı tepkilerin yükseltilmesi, barışı savunmak için olabildiğince örgütlenme ertelenemez görevler durumundadır. Esas olan barış savaşımının kitleleşmesidir. Buna giden yolda da, özellikle günümüz koşullarında, aydınların, bilim ve sanat adamlarımızın barış savaşımında üstlerine düşen görevin önemi artmaktadır. Ve bu alanda, ABD'de yapılan nükleer savaş tehlikesine karşı dünya hekimlerinin toplantısı gibi uluslararası toplantıların sonuçlarına da dayandırılarak geliştirilebilecek, örgütlenmeyi bekleyen bir potansiyel var, özellikle nötron bombasına karşı, Dünya barış güçlerinin, sosyalizmin barış savaşımı programı doğrultusunda, somut barış önerilerinin desteklenmesine yönelik çıkışlar örgütlenebilir, bunların bir yolu bulunabilir. Bunları örgütleyecek olanak ve ilişkilerimiz 12 Eylül'den sonra da sürmektedir.

Unutmamak gerekir ki, barış için savaşım, antisovyetik propogandanın etkisizleştirilmesi açısından da nesnel katkılar sağlamaktadır.

Antisovyetizme karşı, Sovyetler Birliği ile ve diğer sosyalist ülkelerle ekonomik, bilimsel, kültürel, politik ilişkilerin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için savaşım Partimizin ilkesel bir politikasıdır. Bu, dün böyleydi, bugün de tereddütsüz böyledir. Sosyalist ülkelerle ilişkilerin geliştirilmesi yolunda savaşım, bugün hatta daha da büyük önem kazanmıştır.

Bu gelişmenin korunması ve daha ileri aşamalara doğru güçlendirilmesi yolunda: Antisovyetizme karşı ısrarlı, duraksamasız savaşım! Antisovyetizmde natocu-tekellci cuntadan geride kalmayan Maoculuğu karşı savaşım! Ve elbette ki, ulusal bağımsızlık için, emperyalist kölelik zincirlerini kırıp atmak için savaşım!

En Gerici Kesimler,
Tekellerin
Seçeneği: Faşizm

12 Eylül askeri darbesini, emperyalizmin doğasında bulunan "her alanda gericiilik" dayatmasının bir ifadesi ve bölgesel düzeyde geliştirdiği karşı saldırının bir

sonucu olarak değerlendirdik ve bu durumun ona, faşist bir karakter kazandırdığına işaret ettik.

Bu doğru saptamalar, 12 Eylül darbesinin, sadece emperyalizmin bir marifeti olduğu anlamına gelmiyor elbet. Böyle bir yaklaşım eksik olurdu. Belirtildiği üzere emperyalizm, ülkemizdeki faşist güçlerin ve faşizmin dayandığı ayaklardan biridir. Faşizmin üzerine dikildiği ikinci ayak ise, Amerikan emperyalizminin ülkemizdeki egemenliğine temel oluşturan işbirlikçi, tekelci büyük burjuvazi ve büyük toprak sahipleri, burjuvazinin en gerici, en şoven, en saldırgan işbirlikçi kesimidir. Bunlar özellikle, Amerikan ve F. Alman finans oligarşisiyle kenetlenmiş, işbirlikçi büyük tekellilerdir. 12 Eylül darbesi ile kurulan zalim yönetimin, nato-cu-tekelci cuntanın faşist karakterini, emperyalizm ile olan içsel bağlantısının yanı sıra, en gerici, en işbirlikçi kesimler adına sınıf savaşımında yüklendiği işlevde, işte bu sınıfsal konumda aramak gerekiyor.

Bu yüzden, bağımlılığın ülkemizde yalnızca bir dış olgu olmaması gibi, faşizm de, yalnızca dışardan gelen bir tehlike ve bela değildir. O, aynı zamanda Türkiye kapitalizmindeki gelişmelerin, burjuvazi içinde güçlenen ayrışmaların, bunların politik alana yansımalarının ve demokratik toplumsal muhalefetin ulaştığı noktanın bir sonucudur. Ve asıl önemlisi, bütün bu gelişmelerin, genel bunalımın ağırlaştırıcı etkilerini de taşıyan Türkiye kapitalizmindeki yapısal bunalımın derinleşme sürecinde yer almasıdır.

Türkiye kapitalizmine özellikle son yirmi yıldanberi damgasını vuran başlıca olay, hızlı bir tekelleşmedir. Holding biçiminde ortaya çıkan büyük tekeller ekonominin hemen bütün alanlarını tam bir kontrol altına almaya başlamıştır. Sanayi ve ticaret alanlarında biriken büyük sermaye, banka sermayesi ile bütünleşerek tekelci büyük sermayeyi oluşturmuştur.

Burjuvazi içindeki ayrışmalar da tekelleşme sürecine paralel olarak hızla derinleşmeye başlamıştır. En yüksek kârın elde edilmesi, bunun artarak sürdürülmesi ve birikimin artırılması, en başta, işçi sınıfı üzerindeki sömürünün yoğunlaştırılmasından geçiyor. Ama aynı zamanda bu, toplam artı değerın paylaşımında tekellilerin burjuvazinin diğer kesimleriyle pazarlıktan kurtularak doğrudan daha büyük parçaya el koyabilmesini, yatırımlar için gerekli kamu fonlarını daha doğrudan ve büyük oranlarda kullanabilmesini de gerekli kılıyor. Tekelleşme sürecinin doğal sonucu olarak küçük ve orta işletmelerin bir bölümünün ayıklanması, diğerlerinin de tekellere bağımlılıklarının artması ile birlikte bu durum, tekelci sermaye ile köylüler, esnaf ve zanaatkarlar arasındaki zıtlıkları şiddetlendirmekle kalmamış, ayrıca tekeli dışı orta sermaye sahipleriyle de ayrışmaların, nesnel çelişkilerin belirmesine neden olmuştur.

Hemen burada bir sonuç çıkarmak gerekiyor: Tekel, ekonomik alanda ortaya çıkan bir olgudur. Buna karşılık tekeli, Lenin'in belirttiği gibi, "karşı konmaz bir biçimde toplumun bütün alanlarına" sızar. Politika ise bu alanlar içinde başta bir yere sahiptir. Yine Lenin'in dediği gibi, ekonomi ile politika arasında, elbette ki

mekanik olmayan, bir bağlantı vardır. Ülkemizdeki durum bu bağlantıya açık bir örnektir. Son yıllarda ülkemizde görülen gericileşmenin temeldeki nedeni tekelleşmedir. Bu olgu son on yıllık dönemde açık olarak görülmektedir.

Tekelleşmeye Paralel Gericileşme

12 Mart muhtırası, silahlı kuvvetler içindeki küçük burjuva radikalizminin, bağımlı bir güç olarak harekete geçme girişiminin, bu anlamda son barutunu tüketmesinin de izlerini taşıyan ve onun kolayca devre dışı bırakılması ile sonuçlanan gerici bir müdahale idi. Bu müdahale aynı zamanda, büyük sanayicilerin, tekelcilerin ekonomik ve politik programının yürürlüğe konulması için yöneltilen bir saldırıydı. Bu saldırı, öngörülen programın kısmen gerçekleştirilerek Anayasa'da gerici değişikliklerin yapılması, işçi sınıfı örgütlerine baskıların yoğunlaştırılması ile sonuçlandı. Parlamantonun kapatılamaması, tekelcilerin programına karşı muhalefetin parlamento'ya yansması, Avrupa'nın demokratik kamu oyunun baskısı, 12 Mart operasyonunu sınırlı kıldı. Bu dönemden çıkılırken CHP içinde yer alan gelişmeler, bu partinin demokrasi programının tekellere karşı tepkileri ve tekel dışı sermayenin kimi taleplerini de içermesini sağladı.

1975'den sonra AP'nin liderliğinde kurulan MC hükümetleri, tekelcilerin desteğindeki gerici-faşist karması hükümetler olarak, işçi sınıfına ve demokratik güçlere saldırıda, faşist tirmanışta emperyalizmin ve tekelcilerin politik üsleri olarak görev gördüler.

CHP'de somutlanan sosyal demokrasinin, emperyalizmle ve tekelci büyük burjuvaziyle uzlaşmaya dayanan kendi politikasının da sonucu olarak alternatif olmaktan çıkmasıyla, çıkarılmasıyla meydan son hükümete, AP'nin dışardan destekli azınlık hükümetine kaldı.

Faşist hareket ve terör bu dönem boyunca emperyalizm ve tekelcilerden çok açık destek gördü. Gerici faşist güçler devlet kurumlarında ve onun silahlı bölümü olan ordu içinde örgütlenmede hızla mesafe aldılar.

Ekonomideki tekelci merkezileşmeye paralel olarak politik yapıda da merkezileşmeye ilişkin ve "güçlü hükümet, güçlü devlet" sloganında ifadesini bulan talepler ortaya atıldı. Bu yöndeki Anayasal ve yasal değişiklik isteklerinin kamu oyuna mal edilmesi yolunda, bizzat yaratılan terör ortamı bahane edilerek, sistemli girişimlerde bulunuldu.

Cuntanın Kabaca Çarpıtmaya Çalıştığı Gerçek: Terör Bilinçle Tirmandırıldı

Bu son nokta üzerinde biraz daha durmakta yarar var: Çünkü natocu-tekelci cunta kendisinin varlık nedenine kitleleri inandırabilmek için temel gerekçe olarak "12 Eylül Öncesi ortamı"nı gösteriyor. Kendisinin sağdan ve soldan gelen terör olayları üzerine tarafsızca yürüyerek "huzur"u sağladığını ve demokratik hak ve özgürlüklerin bu aşamada kaldırılmasının zorunlu olduğunu ileri sürüyor.

Oysa cunta gerçekleri kabaca çarpıtmaktadır. Çünkü gerçek, terörün CIA patentli olduğu ve ülkeyi bugünlere getirebilmek için ortaklaşa tirmandırıldığıdır. Parti-

miz hiçbir zaman terörü yalnızca ve tek başına MHP'den kaynaklanan bir olay olarak görmedi. Terör olaylarının ardında "gizli faşist iktidar odağı" nın bulunduğu sürekli olarak belirtildi. CIA'sıyla, Kontr-gerilla'sıyla, MHP'siyle bu gizli faşist iktidar odağıydı provokasyonların, terör olaylarının yaratıcısı ve geliştiricisi. 1 Mayıs 1977'de 1 Mayıs alanında 36 kişinin katledilmesinin, K.Maraş, Çorum toplu kırımlarının, nice cinayetin ardında bu odak yer almaktaydı. Bugün cuntada yer almış bulunan generallere gelince, bunları önlemeye görevli olmalarına karşın, eğer bizzat gizli iktidar odağının görevlisi değilse, terörün daha da serpilmesini, silahlanmanın yayılmasını izlemekten başka birşey yapmıyor, soy kırımları, cinayetler düzenlenmesine seyirci kalıyordu, hatta kimi sıkıyönetim savcılıklarınca yapılan suç duyuruları bile işlemsiz bırakılıyordu.

Bugün sözümona terör olaylarının üzerine gidilirken, gazetelerin bir köşesine sıkışmış bir haber, bazı olayların nasıl bilinçli olarak küllendirildiğini göstermekte. Gazeteler 1 Mayıs 1977 katliami hakkında sıkıyönetimce yürütülen koğuşturmanın sivil mahkemelere devredildiğini yazıyor. Yani dün 36 kişinin kanına giren, varlıkları fotoğraflarla saptanmış katillerin bulunması ve mahkemeye sevki gerekirken bunlar yapılmıyor ve gizli iktidar odağının komplosunun sırtıttığı bu olay dolayısıyla vaktiyle açılmış olan ve gerçek sanıkların yer almadığı dava da kamuoyunun dikkatinden kaçırılmak üzere, sıkıyönetim kapsamı dışında bırakılarak unutturulmaya çalışılıyor.

Şimdi çok daha açıklıkla ortaya çıkmaktadır ki, terör, bugünün egemen güçleri tarafından ve demokrasinin rafa kaldırılmasına gerekçe olmak, askeri darbeye ortamı hazırlamak üzere bir planın parçası olarak tırmandırılmıştır.

1 Ocak Muhtırası
ve Sonrası

Generallerin 1 Ocak muhtırası, tekellilerin kayıtsız şartsız hegemonyasını perçinleyecek ekonomik, politik ve hukuksal yapıyı oluşturacak düzenlemelerin, var olan parlamento ve daha budanmış burjuva demokratik mekanizmalar içinde gerçekleştirilmesi yolunda bir dayatmanın ifadesidir. Tekellilerin ve IMF'nin ekonomik programının itirazsız uygulamaya konulması, bunun için gerekli gerici-faşist biçimli bir devletin kurumlaştırılması, tekel dışı muhalefetin de CHP ve MSP kanalıyla bir ölçüde yansıma olanağı bulduğu o günkü parlamento eliyle denenmek isteniyordu. Öte yandan, Muhtıra, o zaman da Partimizin belirttiği gibi, doğrudan askeri müdahaleye kapıyı açan tehlikeli bir sıçramayı da oluşturmaktaydı.

Bu dayatma, muhtıradan 24 gün sonra açıklanan 25 Ocak kararlarının dışında bir sonuç vermedi. Onun bile gerekleri tam olarak yürürlüğe konmadı. Sınırlı ve içi boşaltılmış bile olsa, burjuva demokrasisi ile artık emperyalizm gibi tekellilerin de işleri görüleliyordu. 12 Eylül darbesinden hemen sonra, PB'nun yaptığı değerlendirmede belirtildiği gibi, 14 Ekim 1979 seçimlerinden sonra kurulan AP azınlık hükümetinin işlevi, "emperyalizmin ve tekelci burjuvazinin ekonomik programını uy-

gulamaya başlamak ve burjuva demokratik, burjuva parlamentar mekanizmalar dışında ve askeri darbe eliyle faşist bir rejimin yerleştirilmesine geçişin, toplumsal ve politik koşullarını hazırlamak olmuştur".

Ülkemiz 12 Eylül askeri darbesine bir gecede ve sadece Genel Kurmay'dan alınan kararlar değil, işte böyle bir süreç içinde getirildi. Tekelleşme ve gerici-faşist bir devletin örgütlenmesi çabaları, aynı sürecin ekonomi ve politika alanlarında kendini ortaya koyan yanlarıdır. Yine PB darbeden hemen sonra yaptığı değerlendirmede bu konuda şöyle diyordu: "Tekelci burjuvazi uzun zamandır, bir yandan işçi sınıfı ve emekçi kitleler üzerindeki baskıyı yoğunlaştırmaya, diğer yandan da burjuvazinin diğer kesimleri üzerindeki hegemonyasını kayıtsız şartsız perçinlemeye elverecek bir politik yapıya ve rejime ihtiyaç duymaktadır. Tekelcilerin ihtiyaç duyduğu politik yapı ve rejim, biçimi ne olursa olsun faşizmdir. Türkiye'deki faşizm özleminin gelişmesinin tekelleşme sürecinden ve tekelci burjuvazinin ekonomik ve politik programından soyutlanarak ve onun dışında ele alınması mümkün değildir... Emperyalizmin ve tekelciliğin tabiatı ile demokrasi açık bir çelişkiyi ortaya koyar, Başka bir deyişle, faşizm ve faşizme yönelme, emperyalizm ve tekelciliğin yapısından kaynaklanan bir tehlikedir. Emperyalizm ve tekelciliğin demokrasiyi dışlama ve faşizme yönelme eğilimi, ülkemizde son yılların gelişmeleri içinde sürekli güçlenmiş ve bu süreç 12 Eylül askeri darbesine varmıştır."

Cuntanın Yüklendiği
Görev; Faşizmi
Kurumlaştırma

Natocu-tekelci cuntanın, bu zalim diktatörlüğün yüklendiği görev, işte böyle uğursuz bir görevdir; biçimi ne olursa olsun, emperyalizmin ve işbirlikçisi tekellerin açık terörist diktatörlüğü olan gerici faşist nitelikli bir devletin örgütlenmesi görevidir

Burada bir noktaya daha değinmek gerekiyor: Türkiye'deki tekelleşme dışa bağımlı, çarpık bir kapitalizmin ürünüdür ve belirgin özelliği de, yerli tekellerin işbirlikçi olmaları, yabancı tekellerin ülkemizdeki uzantıları durumunda bulunmalarıdır. Özellikle Amerikan ve F.Alman finans oligarşisiyle kenetlenmiş, onlara bağlanmış durumdadırlar. Onlarla karşılaştırıldığında elbette küçük ve dışa açılma bakımından zayıftırlar. Ama buna karşılık, yerli tekellerin bu işbirlikçi özellikleri, onları daha saldırgan, daha gerici ve şoven yapıyor. Kendilerinin sahip bulunduğu demokrasi düşmanlığına, Amerikan ve F.Alman finans oligarşisinin en gerici, en şoven, en saldırgan niteliklerini de katıyorlar.

Öte yandan, Türkiye kapitalizmi uzun süredir derin bir bunalımla karşı karşıya. Bunalımın bu kadar ağır ve yıkıcı olmasında, sistemin genel bunalımının güçlü etkileri var. Ama Türkiye kapitalizminin bunalımı esas olarak kendi yapısından kaynaklanmaktadır. Geri, bağımlı ancak iç pazara yönelebilen, ağırlıklı olarak tüketim malları üretimine dayanan bir sanayileşme, yapısal bunalımın temel nedenini oluşturuyor. Çünkü sanayi bu yapıyla yolun sonuna gelip dayanmış durumda. İç pazarı genişletmek olanağına sahip olmayan, dışa açılma olana-

ğı ise bu yapısı ve teknolojisinden ötürü zor olan bu bağımlı sanayileşme ile üretim geliştirilemiyor, Sömürünün yoğunlaştırılarak üretimin artırılması, artı değerlerin daha büyük bir bölümüne el konulması, kamu fonlarından daha doğrudan ve daha büyük oranlarda yararlanılmasının yanı sıra, ülke ekonomisinin yabancı tekellerin talanına daha geniş olarak açılması ile bu yapısal bunalımdan çıkmak, tekellerin başlıca hedefidir. Tekelciler, tekelci kapitalizmin temellerini güçlendirerek, bağımlı devlet tekelci kapitalizmine sıçrama fırsatını bulmaya çalışıyorlar. Derinleşen yapısal bunalımı, fatürayı tamamen emekçilerin omuzlarına yükleyerek kapitalist bir alternatifle aşmak istiyorlar.

Demokratik hak ve özgürlükleri silip süpüren 12 Eylül askeri darbesi, Türkiye kapitalizminin işte böyle bir bunalım döneminde, yapısal bunalımın en derinleştiği bir dönemde, sosyal manevra olanaklarının tükendiği bir dönemde halkın başına bela edilmiş bulunuyor.

12 Eylül askeri darbesiyle amaçlanan, bir yandan da işçi sınıfını, emekçi kitleleri, Kürt Halkını, ilerici, demokrat, yurtsever güçleri, kısacası demokratik toplumsal muhalefeti tamamen bastırmak, yıllardır uygulanan baskı ve saptırma yöntemlerine karşı onlenemiyen direnişi kırmaktır.

İşçi sınıfımız, emekçi kitleler, ezilen Kürt halkı, yani toplumun çok büyük çoğunluğu bugün yoğun baskılar altında bulunuyor. Siyasal ve sosyal hakların neredeyse tümü gasbedilmiş durumda. Ama, ne 12 Eylül darbesinin, ne de natocu-tekelci cuntanın faşist niteliğini yalnızca bu baskıların derecesi belirlememektedir. Bu eksik olurdu. Onun niteliğini asıl belirleyen, kullandığı iktidar mekanizmaları ile birlikte emperyalizmle işsel bağlantıları, sınıfsal ilişkileri ve konumu, sınıf savaşımında yüklendiği işlevdir.

İşçi sınıfımız, ilerici, demokrat, yurtsever güçlerin bugün karşı karşıya olduğu; özellikle Afganistan ve İran devrimleriyle bölgede gelişen devrimci süreçlere karşı emperyalizmin bir karşı saldırısı niteliğinde olan ve Amerikan, F.Alman finans oligarşisiyle kenetlenmiş, işbirlikçi tekelci grupların, büyük burjuvazinin, derinleşen yapısal bunalımdan, yükü tamamen emekçilerin sırtına yükleyerek kapitalist bir alternatifle çıkmak, burjuvazinin en gerici, en saldırgan, en işbirlikçi kesiminin ekonomik-politik egemenliğini perçinlemek, bağımlı devlet tekelci kapitalizmine sıçrayabilmek, gelişen demokratik toplumsal muhalefeti bastırmak için 12 Eylül darbesiyle kurumlaştırmaya giriştikleri faşizm uluslararası ve ulusal koşulların belirleyiciliği altında oluşmaktadır.

Partimiz, yukardanberi kısaca sıralanan işte bu dış ve iç olguların tümünü birlikte dikkate alarak 12 Eylül darbesi ile kurulan askeri diktatörlüğü faşist nitelikte bir diktatörlük ve kurumlaştırmaya çalışılan rejimi de faşizm olarak nitelemektedir. Bu, Türkiye'deki faşizmin, klasik örnekler olan Hitler ve Mussolini faşizmlerinin tıpkısı olduğu anlamına elbette gelmiyor. Ancak, gerek İkinci Dünya Savaşı öncesinde Doğu Avrupa-

da, gerek şimdilerde Latin Amerika'da nice örnekleri görülen faşizmin ortak özellikleri bugün Türkiye'de de yaşanmaktadır.

İşaret edilmesi gerekli diğer bir nokta ise, faşizmin Türkiye'de bütün öğeleri ile kurumlaştırılmasının henüz bitmemiş olduğu, faşist tirmanışın 12 Eylül darbesiyle noktalanmasından sonra faşizmin yerleştirilmesi ve kurumlaştırılması sürecinin devam ettirilmek istendiğidir. Üçüncü bir nokta ise, askeri-faşist diktatörlüğün daha işe başlarken gevelemek zorunda kaldığı demokrasiye dönüş sözlerinin, kurumlaştırılmak istenen faşizme "parlamentar" bir görünüm kazandırma kaygı ve manevrasından başka bir anlam taşımadığıdır. Soruna bütün bu kapsamı ile bakmamak, bir yanıyla faşizme karşı savaşımı küçümsemek, faşizm belasına gözlerini yummak, diğer yanıyla da, goşizmin "sürekli faşizm" teorisine kapılmak ve faşizme karşı savaşımın kısa vadeli görevlerini atlamak olurdu.

faşizmi Görmek Gerekiyor : Yanılgıların Kaynakları

Cuntanın niteliklerinin doğru olarak saptanması, sınıfsal konumunun doğru olarak belirlenmesi ve kitlelere doğru olarak tanıtılması, savaşımın yükseltilmesi bakımından kuşkusuz büyük önem taşımaktadır. Bilimsel sosyalistlerin kitleleri hazırlama ve onlara önderlik etme görevleri vardır. Bu görev, en geniş kitleleri, ilerici, demokrat, yurtsever güçleri sınıf pusulasını elden bırakmadan birleştirmekle, doğru hedefler ve çeşitlendirilmiş, esnek taktik eylem programları etrafında birleşik savaşıma sokmakla yerine getirilebilir.

Oysa bu konuda bulanıklığın, bazı ilerici ve demokratları henüz etkisi altında tutmaya devam ettiği görülüyor. Bu bulanıklıklardan biri kendini, "ne yapılabildi, 12 Eylül ortamında başka ne olabilirdi, başkaca seçenek var mıydı" anlayışı olarak ortaya koyuyor. Bu anlayış herşeyden önce, kimi ilerici çevreleri de saran hatta kitlelerin önemli bir bölümünü etkisi altına alan bezginlik ve yılgınlığın ne kadar güçlü olduğunu göstermektedir. Bu anlayış, ilkin kitlelerin içine itildiği psikolojik ortamdaki kaynaklanıyor. İkinci nedeni de 12 Eylül askeri darbesine varan sürecin, aslında emperyalizm ve işbirlikçileri tarafından uygulanan ve kabul etmek gerekir ki önlenemiyen, sistemli bir planın sonucu olduğunu görememek veya bunu kabul edememektir.

Bu ikinci neden en açık biçimde sosyal demokrat liderliğin bütün gruplarında görülmektedir. Bu anlayışın altında yatan ise, sosyal demokrasinin, 12 Eylül öncesi politikası konusunda içten ve sağlıklı bir özeleştiriye girişmekten kaçınmasıdır. Kendi solu ile işbirliğine sırt çeviren, kitlelerin hareketlilik kazanmasından ürken, buna karşılık demokrasiyi koruma adına, emperyalizm ve tekellerle uzlaşmayı yeğleyen politikasını ve hükümetin oluşturulma biçimini eleştirmekten hâlâ uzak durmaktadır.

Bu özeleştiriden kaçınma eğilimi, kendini sosyal demokrat çizginin ötesinde gören, ama bilinçli bir tercih yaptığı iddiasıyla 12 Eylül'e kadar tam bir sosyal de-

mokrat destekçiliği yapan kimi aydın çevreler de var. Ve bütün bu kesimlerde devam eden eğilim, faşist niteliğini hâlâ kabullenemedikleri cuntanın dıştan etkilenmesiyle demokrasiye dönülebileceği ümididir. Yani 12 Eylül öncesindeki yanlışlarını, darbeyi kaçınılmaz görmekteki yanlışlarını, şimdi de demokrasi savaşımına yaklaşımda göstermektedirler.

Sonucu demokrasi savaşımının güncel görevlerine de yansıyan diğer bir bulanıklık konusu da, ülkemizdeki faşizm tehlikesini MHP ile sınırlı görme yanlışsıdır. Bu, zaman zaman orduyu ve cuntayı sınıflarüstü bir olay gibi görme eğilimini de içeriyor. 12 Eylül öncesinde, MHP gerçekten de, faşist tehlikenin legal olarak örgütlenmiş politik örgütünü oluşturmaktaydı. Ama gerçekte faşizm tehlikesi, MHP'yi de içermekle birlikte çok daha kapsamlı bir örgütlenme ve yönlendirmeye dayanmaktadır. Bu konudaki eksik ve yanlış değerlendirmeler, 12 Eylül darbesiyle kurulan askeri-faşist diktatörlüğün MHP'ye ilişkin tutumunun değerlendirilmesinde de devam ediyor.

PB'nun darbeden hemen sonra yaptığı değerlendirmede, bu konu üzerinde dikkatle ve titizlikle duruldu, Nedenleri sıralanarak, "natocu-tekelci cuntanın MHP'ye yönelen operasyonunun altında, emperyalizm ve tekelci burjuvazinin bir iç savaşa neden olabilecek darbeleri güvensiz ve riskli bulması yatıyor" görüşüne yer verildi.

Doğaldır ki, bu sorun, faşizmin kitle tabanı sorunu ile yakından ilişkili bulunmaktadır. Boran yoldaş, 14 Şubat günü yaptığı konuşmada bu konuda şunları söylüyordu: "Türkeş ve partisi kanlı saldırılara, cinayetlere, hatta soykırımlarına öylesine bulaşmış, içyüzü öylesine ortaya çıkmış bir haldeydi ki, Türkiye biçimi faşizmi, onun yönetimini, ne iç kamu oyuna, ne de dünya kamuoyuna kabul ettirmeye olanak yoktu. Gerek iç, gerek dış kamuoyuna saygın görünümlü, tarafsız görünümlü bir yönetim sunmak zorundaydı. Ama bu yönetim ülkeyi demir ökçesi altına alacak, baskıcı, zalim bir yönetim olacaktı".

Benzer bir yanlış ise, Türkiye'deki faşizmde Hitler ve Mussolini faşizmlerinin tıpkısını aramaktan kaynaklanmaktadır. Ve bunlar, bugüne kadar tüm faşist diktatörlüklerin sahip oldukları özgüllükleri unutmaktadırlar. Oysa Kontern'in VII. Kongresinde ortaya konduğu gibi, "Tek tek ülkelerin ekonomik, toplumsal ve ulusal yapılarındaki özellikler ve farklı tarihsel gelişmeleri (farklı uluslararası koşullar) farklı faşistleşme sürecine yol açmakta, faşist diktatörlüğün ve faşizmin değişik biçim ve yöntemlerine götürmektedir."

Bütün bu ve benzer yanlışlarda askeri-faşist diktatörlüğün çok yönlü demagojileri belli bir rol oynamakla birlikte, asıl neden, cuntanın niteliğini belirlerken olaya sınıf gerçeği dışında bakmak veya sınıf pusulasını titizlikle kullanmamaktır. Sosyal demokrat saflarla sınırlı olmayan bu yanlışlara karşı ideolojik savaşımın geliştirilmesi, doğrudan antifaşist savaşımın önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Çünkü bu yanlışların nesnel sonucu, kitlelerin savaşımından geri tutulması ve diktatörlüğün çeşitli manevralarına açık bırakılması demek olmaktadır.

Ülkemizin natocu-tekelci cuntanın demir ökçesi altına girmesinden bu yana geçen süre içinde askeri-faşist diktatörlük, emperyalizmin ve tekalcilerin dikte ettiği önlemleri bir bir yürürlüğe koymaya başladı. Bu önlemler onun karakterinin damgasını, ne kadar gizlemeye çalışırsa çalışsın, açıkça taşımaktadır.

Faşizmin Kullandığı
Politik İktidar
Mekanizması

Diktatörlük işe, parlamentoyu feshettiğini, siyasal partilerin çalışmalarını durdurduğunu, siyasal çalışmaların yasaklandığını açıklamakla başladı. Bunu seçimle işbaşına gelmiş bütün belediye başkanlarının görevden alınması, yerel yönetim organları olan belediye meclislerinin ve il genel meclislerinin feshedilmesi izledi. İş, seçimle göreve gelmekte olan mahalle ve köy muhtarları ile ihtiyar heyetlerinin ellerinden "devlet görevlisi" olarak çalışacaklarına dair yazılı belge alınmasına, halk tarafından seçilmiş olma niteliğine sahip çıkarak böyle bir belgeyi imzalamak istemiyenlerin ise görevlerine son verilmesine kadar götürüldü. Askeri-faşist diktatörlük, bir yandan "çirkin politikacı" propagandası ile kitlelerin burjuva politikası ve politikacılarına olan tepkilerini kanalize ediyor, öte yandan da, asıl olarak burjuva demokratik mekanizmaların başında gelen genel oy'a karşı kökten bir saldırıya geçiyordu. Demokratik toplumsal muhalefetin daha birleşik ve güçlü olarak yansıyabildiği yerel yönetim birimlerinin merkezi bir yapıya sokulması, bunun için birçok bağımsız belediyenin bu konumlarına son verilmesi, genel oy'a yöneltilen saldırının esas yönünü ortaya koymakta idi.

Cunta bu uygulamalarına paralel olarak bütün yasama yetkilerini de üzerine aldı. Birinin başkanlık kürsüsünde oturduğu 5 kişilik bütçe görüşmeleri, söz alma, ve oylama yapma gibi komedileriyle televizyonda gösterildi. Gerek merkezi, gerekse yerel yönetimlerin bütün kurumlarına muvazzaf veya emekli generaller, subaylar atandı.

Askeri-faşist diktatörlüğün, kimi demokratik öğeleri hâlâ içeren Anayasa'ya yönelttiği saldırı, yenisi yapılmaya kadar, 5 kişilik cuntanın yayınlayacağı bildirilerin Anayasa değişikliği sayılacağı kararı ile bütünleştirildi. Anayasa Mahkemesi, Danıştay gibi kurumlar baskı altına alınarak diktatörlüğün işlerini "emirle" yapan duruma dönüştürüldü. Cuntanın uygulamalarına karşın Danıştay'a başvurma yolu tılandı.

Temel Anayasal haklar ortadan kaldırıldı. Konut ve kişi dokunulmazlığına, haberleşme özgürlüğüne tamamen son verildi. Cuntanın kolları olan sıkıyönetim komutanlıklarına sınırsız ve denetimsiz yetkiler tanındı. Gözaltına alma süresi önce 30, daha sonra da tam bir pervasızlıkla 90 güne çıkarıldı. Bu kadar yaygın ve sistematik oluşuyla cuntadan bağımsız olmadığını ortaya koyan işkence, sorgulamanın ayrılmaz bir parçası haline getirildi. Savunma hakkı daha çok kısıtlandı. kimi durumlarda ise tamamen ortadan kaldırıldı. Tutuklu kişinin yeniden gözaltına alınabilmesi, yani tekrar işkenceye çekilebilmesi, bütün yargılama boyunca işkence tehdidi altına sokularak savunma hakkının yok

edilmesi hükme bağlandı. Sıkıyönetim mahkemeleri tek yargıçlı mahkumiyet kesen memurluklara dönüştürüldü. Hukukun üstünlüğüne değer veren yargıçlar görevlerinden alındılar, yerlerine cuntanın memurları atandı, Yüz milyonlarca kredi alırken senetlere pul yapıştırılması zorunluğu kaldırıldı, ama yurttaşların dilekçe verme hakkını zorlaştıran yeni hükümler getirildi. Bütün güvenlik kuvvetlerine tanınan ve hunharca uygulamaya konulan "vur emri" ile tüm yurttaşların can güvenliği, devlet terörünün doğrudan tehdidi altına sokuldu. Siyasi polis yaşamın tüm alanlarına daha doğrudan sürülüyor. Devlet dairelerinde görevli memurların, kamu işyerlerinde çalışan işçilerin sicillenmesi ve MİT'in bu kişileri izlemekle görevlendirilmesi karar altına alındı. Tüm memur ve işçilerden beyanname toplanması yoluna gidilmekte. Bakanlıklarda, valiliklerde bu işle görevli koordinasyon kurulları kuruluyor. İçişleri Bakanlığında bilgi toplama merkezleri örgütlendi. Son olarak da, doğrudan devlet başkanına bağlı, onun seçeceği ve çalışanların örgütlenebileceği tüm alanlarda görev yapacak "Devlet Denetleme Kurulu" gibi yeni adımlar atılıyor. Askerileştirilmiş özel baskı mekanizmaları yaratılıyor.

Çalışanların Anayasal örgütlenme hakları, kimi durumlarda tamamen yok edildi, kimi durumlarda da tam bir baskı ve kontrol altına alındı. DİSK ve ona bağlı sendikalar kapatıldı. Sınıf haini sendika yöneticilerinin işbirliği sağlanarak; ellerinden sendikal çalışmada bulunmayacaklarına ilişkin bir taahhüt alınıp bunu da genelge ile bağlı sendika birliklerine göndermeleri sağlanarak TÜRK-İŞ'in kapatılmaması yoluna gidildi ve zevahir kurtarılmaya çalışıldı. Grev hakkına fiilen son verildi. Yüksek Hakem Kurulu eliyle tüm faşist sistemlerde görülen "mecburi tahkim sistemi"ne geçilerek toplu sözleşme hakkı ortadan kaldırıldı.

Bir çok dernek kapatıldı. Dernek kurma, toplantı yapma hakkı yalnızca cuntanın güdümlendiği ve kesin kontrolü altında tuttuklarına var. Basın ise çok sıkı ve fiili bir sansür altında bulunuyor.

Natocu-tekelci cuntada somutlanan askeri-faşist diktatörlüğün bugüne keder geçen süre içinde oluşturmaya çalıştığı ve kullandığı politik iktidar mekanizmasının belli başlı noktaları yukarda özetlendi. Bu mekanizmanın tüm alanları istisnasız silahlı kuvvetlerin doğrudan kontrolü altına sokulmuş, muvazzaf-emekli kadrolar geniş ölçüde görevlendirilerek devlet kadroları büyük çapta askerileştirilmiştir.

Askeri-faşist diktatörlüğün kullandığı bu mekanizmanın bazı öğelerinin uzun vadeli bir ömre, en azından bugünkü kapsamlarıyla uzun vadeli bir ömre sahip olmadıkları açıktır. Buna karşılık, bu mekanizmayı takviye edecek yeni öğeler de devreye girebilir, beklenmelidir. Ama Partimiz için daha ilk günden görülen ve arada geçen süre içindeki gelişmelerle kesin olarak doğrulanan bir temel nokta var: Natocu-tekelci cunta, zaten sınırlı olan ve son yıllarda iyice yıpratılmış bulunan burjuva demokratik mekanizmaları tasfiye ederek bunun yerine burjuvazinin, emperyalizmle içli dışlı olmuş, en

Fa
Po
Me

gerici, en saldırgan, en işbirlikçi kesiminin doğrudan egemenliğini perçinleyecek gerici-faşist biçimli bir devletin geçmesini örgütlemek, faşist bir rejimi kurumlaştırmak görevini üstlenmiş bulunmaktadır. İşçi sınıfını, emekçileri, Kürt halkını, ilerici, yurtsever, demokrat güçleri tam bir mengene arasına alacak, kişisel ve toplumsal hakları baskı altında tutacak, toplumsal ve siyasal hak ve özgürlüklerin iyice daraltıldığı bir politik yapının, böyle bir devlet biçiminin, uzun vadede li olarak toplumun başına sarılması amaçlanmaktadır. Bu ise tekelcilerin gereksinin duyduğu "güçlü devlet" den başka bir şey değildir.

Böyle bir devlet biçiminde, Boran yoldaşın 26 Nisan 1980 konuşmasında dikkat çektiği gibi ordu üst kademe-lerinin, genel kurmayın, yürütmenin çekirdeğinde doğrudan yer alması tasarlanmaktadır. Natocu-tekelci cuntanın 12 Eylül'den bu yana yaptıklarından sonra bu, daha da kaçınılmaz olmuştur. 12 Eylül öncesinde kamu oyuna mal edilmek için sistemli olarak çaba gösterilen, devlet başkanının doğrudan seçilmesi ve geniş yetkilerle donatılması, şimdi gündemdedir. Bu ikisinin, öngörülen devlet biçiminin belkemiğini oluşturması ve kurulacak bir partiyle desteklenmesi de hesap dışı değildir.

27 Mayıs'dan, 12 Mart'dan ders aldıklarını devamlı söyleyen cuntacılar, tekellerin de isteklerine uyarak hızlı karar alan etkin bir yürütmeye parlamenter bir görünüm kazandırmaya da çalışacaklardır. Askeri-faşist diktatörlüğün kimi "demokratik" görünümlere bürünme, faşizmi sahte bir parlamenterizmle kılıflama perspektifine sahip olduğuna daha ilk günlerde Partimiz tarafından işaret edilmiş bulunuyordu. Bu durumda söz konusu olabilecek olan, çok daraltılmış bir partiler yelpazesi ile, seçimlere katılmanın iyice zorlaştırıldığı, esas olarak iki partiye dayanan bir sistemdir. Dimitrov'un ortaya koyduğu gibi "açık terörist diktatörlüğü, kabaca tahrif edilmiş parlamenterizm ile birleştirmek" olanaklıdır.

Kısacası, gönüllerde ağırlıklı olarak yatan, geniş yetkileri olan bir devlet başkanlığı, büyük olasılıkla onun kanalıyla ve uygun bir düzenlemeyle, genel kurmayın yürütmenin çekirdeğine yerleştirilmesi, genel oy'un nesnel olarak sınırlandırıldığı bir partiler ve seçim sistemiyle oluşan bir meclis ve kukla bir hükümete dayalı dörtlü yapının oluşturulmasıdır.

Cuntanın, ağırlıklı olarak gönlünde yatan bu olmakla birlikte, bu gibi sözde demokratik görünümlere bürünmeyi bir yana bırakması da olasıdır. Çünkü gerçekleştirme sırasında karşılaşacağı ve kimi de süreklilik gösteren zorluklar olduğu ortadadır. Artan direnişin, yükselen muhalefetin aralanacak kapıları sonuna kadar açılmaya zorlayacağını hesap etmek durumunda kalacağı gibi, burjuvazi içinde de hergün daha şiddetlenen ayrışmaların, yöntem konusunda da, bundan sonra daha da açığa çıkabilecek farklı yaklaşımları doğuracağı açıktır. Kaldı ki, parlamenter görünümle kılıflandırılmış olsa bile, böyle bir rejimi dünya demokratik kamu oyunun bir demokrasi olarak sayıp benimsemesi pek de olanaklı değildir.

12 Eylül öncesini sürekli anımsatmak, terörizm konusunu sürekli canlı tutmak, hatta sınırlı provokasyonlar tezgahlamak, cuntanın, kendini ve düşündüğü perspektifi benimsetmek için kullandığı yöntemler arasında. Parlamento görünümüne faşizmi, göstermelik kurucu meclise hazırlatacağı Anayasayı halkoyuna sunarak, kitlelere onaylatmayı öngörüyor. Bu konuda şimdilik oldukça da avantajlı sayılır. Bu bakımdan, demokratik güçler için geçen her günün, her anın yüksek bir değeri var. Kitlelerin hareketlendirilmesi yolunda, bunun Anayasa oylamasına yansıtılması yolunda, faşizmin sürekli kılınmasının ve kurumlaştırılmasının önlenmesi yolunda çetin görevler, zorlu savaşımalar demokratik güçleri bekliyor.

Faşist Diktatörlüğün Temel Zayıflığı

Askeri-faşist diktatörlüğün temel zayıflığı, emek düşmanı ekonomik ve toplumsal politikasında en açık biçimde somutlanan sınıfsal konumu ile şimdilik dayandığı kitle tabanı arasındaki çelişkide yatmaktadır. Kitlelerin hareketlendirilmesinde bu çelişkinin açığa çıkarılması ana halkayı oluşturacaktır.

Natocu-tekelci cunta, Demirel azınlık hükümeti sırasında 25 Ocak kararları ile uygulamaya konulan ekonomik programı, ilk günündenberi, IMF ve işbirlikçi tekellere tam bir sadakat içinde yürütmeye çalışıyor. Demirel hükümetinin uygulamaya başladığı, IMF ve tekelcilerin bu ekonomik programının hatırlanacağı üzere, iki amacı olduğu ileri sürülmekteydi: Enflasyonu durdurmak ve ihracatı artırmak. Bu amaçlara ulaşılması için öngörülense, iç talebin kısılması ve üretimin giderek artan bir bölümünün ihracata yöneltilmesiydi. Bunun için devalüasyon, ihracatı teşvik önlemleri gibi tedbirler alınıyor, iç talebi kısımda ise iki temel araca bel bağlanıyordu: Birincisi, piyasada para-kredi miktarındaki artışın sınırlandırılması ve kredi maliyetlerinin, özellikle 1980 Temmuz kararları ile ortaya konduğu üzere, artırılması idi. İkinci araç ise, 1980'in özellikle ilk yarısında gerçekleştirilen yüksek fiyat artışları ile emekçi kitlelerin gerçek gelirlerinin geriletilmesi ve böylece iç talebin de düşürülmesiydi. Özal tarafından, programın başarı göstergesi olarak enflasyonun önlenmesi propaganda edilirken bunu gerçekleştirmek için de en başta emekçilerin gelirlerine göz dikilmişti. Bu programın başarıya ulaşması demek, artı değeri daha da artırmak, sömürüyü daha da yoğunlaştırmak, emekçilerin yaşam düzeylerini geriletmek demektir. Ancak emekçilerin gerçek gelirlerinin zaten gerilediği bir sırada, bu gerilemeyi daha da hızlandırmak programı, karşısında, işçi sınıfının giderek güçlenen ekonomik savaşımını bulmakta idi. Madeni eşya, tekstil, cam iş kollarında sıkıyönetim koşullarına karşın inatla sürdürülen grevler, birçok grevi hükümetin üstüste ertelemek zorunda kalışı, TÜRK-İŞ'e bağlı işyerlerinde yüzbinlerce işçiye kapsayacak toplu sözleşmelerin grevleri getirip kapıya dayaması, işçi sınıfının ve çalışanların 30 Nisan ve 24 Temmuz 1980'de kitlesel olarak kendini gösteren kararlılıkları, bu savaşımın nesnel kanıtlarıydı. Ne denli sınırlı olursa olsun, varolan demokratik ortam, erken seçim olasılığı ve demokratik toplumsal muhalefetin ka-

barması, Demirel iktidarının her istediğini, istediği süratle gerçekleştirmesini engellemekteydi. Benzer bir durum, tarımda taban fiyat uygulamasında göze çarpıyordu. IMF ve tekelcilerin programının altı aylık uygulaması, burjuvazinin özellikle iç piyasa için üretim yapan kesimlerini önemli bir pazar sorunu ile karşı karşıya getirmişti. Burjuvazinin bu kesimi, iç talebi canlandırarak önlemler almasını istemeye başlamıştı.

Kısacası, 25 Ocak kararlarının uygulanması, önemli siyasal karaları ve toplumda yeni ittifakları gerekli kılan ciddi ayrışma ve engelleri ortaya koymuştu. Tekellerin politik egemenliklerini doğrudan uygulayacak bir biçime gerek vardı. Bu biçim de 12 Eylül darbesiyle kurulan diktatörlük olmuştur.

Sendikal faaliyetlerin durdurulması, DİSK'in fiilen kapatılması, işçi haklarının dondurulması ve grevlerin yasaklanması, toplu sözleşme hakkının askıya alınıp yerine mecburi tahkim sisteminin getirilmesi, kıdem tazminatlarına getirilen tavan, çalışma süresinin uzatılması, memur maaş katsayısının dondurulması, taban fiyatlarının düşük tutulması, tütün ekim alanlarının sınırlandırılması vb. 12 Eylül sonrası alınan önlemler, tekelcilerin ekonomik programının önündeki engellerin kaldırılmasında, 12 Eylül askeri darbesinin oynadığı önemli rolü açıkça ortaya koymaktadır. Derneklerle siyasi partilerin kapatılması, birçok demokratik hakkın askıya alınması gibi olguların aynı doğrultuda, emekçilerin gelirlerinin zorbalıkla daha da düşürülmesi yolunda etkili olduğu açıktır. En başta işçi sınıfına ve emekçi kitlelere yöneltilen bu saldırı ile, kurulan askeri-faşist diktatörlükle, bir yandan da, burjuvazinin çeşitli kesimlerinin aralarındaki çıkar birliklerini, geçici de olsa, bir süre ön plana çıkarmaları sağlanmış oluyordu. Tekelciler, askeri-faşist diktatörlük ile burjuvazinin çeşitli politik yönelişlerini "uyum içine" sokarak, politik bir tekel oluşturmayı ve kendi başına buyruk bir egemenlik sayesinde burjuvazi içindeki sorunların üstesinden gelmeyi amaçlıyordu.

Bugün Geline Noka:
ta: Bunalım Yoğun-
laşıyor

Bütün bunlara karşın bugün gelinen nokta nedir? Bu soruya kısaca şöyle yanıt verilebilir.

1- 25 Ocak kararlarının enflasyonu önlemek amacıyla alındığı ileri sürülmüşse de 1980'de enflasyon hızında önemli bir sıçrama olmuştur. 1979'da toptan eşya fiyatları 1978'e göre % 64 artmışken, 1980'deki artış 1979'a göre % 107'dir. DİE verilerine göre, 1980 içinde Ankara tüketici fiyatları 1979'a göre % 116,6; İstanbul tüketici fiyatları da % 110,2' lik bir artış göstermiştir. Askeri-faşist diktatörlük şimdi, 1981'in ilk verilerine bakarak enflasyon hızının azaldığını ileri sürmektedir. Bunun toplumsal maliyeti nedir, sorusu bir yana bırakılsa da, artış hızında görülecek bir yavaşlamanın ile sürülen ölçülere varması pek olası değildir. Özellikle, inşaat sektörü ile otomotiv sektörünü içine düşükleri bunalımdan kurtarmak amacıyla bu kesimlerin is-

tediği önlemler alındığı takdirde, -ki bunların hepsi enflasyon hızını artırıcı olacaktır- 1981' de enflasyon hızının nereye varacağını şimdiden kestirmeye olanak yoktur.

2- Kaldı ki, salt fiyat endekslerine bakarak enflasyon sorununun ne ölçüde çözümlendiği konusunda bir sonuca varılamaz. Bunun maliyeti nedir, kimlerin omuzlarına yüklenmektedir, soruları ortadadır. 1980' de enflasyonun % 107 oranında tutulabilmesi bile gelir dağılımını daha da adaletsiz kılmak, üretim hacmini daraltmak, işsizliği daha da artırmak pahasına sağlanabilmiştir. Bu gidişi daha da hızlandırmakla enflasyon oranı önemli ölçüde azaltılsa bile, bu uzun süre devam edemez ve sorunun çözüme kavuştuğu söylenemez. Tam tersine, Türkiye kapitalizminin bunalımı böylece daha yoğunlaşmış olur.

3- Benzer biçimde, kıtlıkların, kuyrukların ortadan kaldırıldığı söylenmektedir. Bu da, kitlelerin yoksullaşmasını hızlandırarak, satın alma güçlerini düşürerek onların belirli malların piyasalarından alıcı olarak çekilmesini sağlamakla gerçekleştirilmiştir. Örneğin, ayçiçeği yağı darlığı ortadan kalkmıştır, ama fiyatı da 140 liraya yükselmiştir; aynı biçimde benzin darlığı da litresi 53 liraya yükseldikten sonra kalkmıştır. Özellikle besin maddeleri fiyatlarının hızla artması sonucu beslenme sorunu çok ciddi boyutlara yükselmiştir.

4- Enflasyonu, yurt içi talebi kırarak önleme çabaları, özellikle temel mallar ve dayanıklı tüketik malları üretiminde bir önceki yıla oranla önemli düşmelere yol açmıştır. Örneğin demir çelik ürünleri ile çimento üretiminde büyük gerilemeler görülmektedir. Çünkü inşaat sektörü ve ona girdi sağlayan sektörler büyük bunalıma girmiştir. Bu da konut sorununu daha ağırlaştırmış, konut kiralarındaki artışlar enflasyon hızının çok üstüne çıkmıştır.

5- 1980 dış ödemeler açısından önceki yıllara oranla daha rahat bir yıl sayılsa bile, olaya biraz daha yakından bakıldığında, bu gelişmenin de ne kadar yüksek bir maliyeti olduğu gözler önüne serilmektedir. Birbiri peşine yapılan devalüasyonlarla dolar 100 TL'sına yükseltilmiştir. Bu devalüasyonların ihracatta ve işçi dövizlerindeki gelişmeler üzerine etkili olduğu düşünülebilir. Oysa özellikle ihracat açısından durum sanıldığından farklıdır. İhracat gelirlerindeki artışın nedeni asıl ihraç mallarının fiyatlarının dünya piyasalarında yükselmiş olmasıdır. Ne var ki, ithal mallarının fiyatları da sürekli ve üstelik daha fazla arttığından dış ticaret açığı 1980 içinde daha da kabarmıştır. Öte yandan, ihracat üzerinde önemli bir etkisi olmayan devalüasyonlar, enflasyon üzerine olumsuz bir etki yapmış ve döviz fiyatlarındaki artışlar iç fiyatlara yansiyarak enflasyonu daha da hızlandırmıştır.

6- Askeri-faşist diktatörlüğe dış ödemelerde ferahlıktan bahsettiren, aslında yeniden ve yeniden alınan dış kredilerdir. Dış borçlar sürekli artmaktadır. 1981' e 20 milyar dolar borçla girilmiştir. Bu miktarın 1981'

de 6-7 milyar dolar daha artması beklenmektedir. Çığ gibi büyüyen dış borçlara karşılık, Türkiye'nin borçlarını ödeme kapasitesinin genişlediğini gösteren belirtiler ise yoktur. Sürdürülen, "bugünü kurtarmak için yarını ipotek altına alma" politikasıdır.

Özetle, askeri-faşist diktatörlük koşullarında bile, "dikensiz gül bahçesi" ortamında bile, 25 Ocak kararlarının, kuşkusuz kendi mantığı içinde başarıya ulaşması zorlanmaktadır. Buna karşılık, Türkiye kapitalizminin bunalımı çok daha yoğunlaşarak sürmektedir.

Büyük Burjuvazinin
Sınıf İçi Farklı-
laşmaları

İnşaat sektörü ile başta otomobil olmak üzere dayanıklı tüketim malları üreten kesimlerin karşılaştıkları bunalım çözüm beklemektedir. Enflasyona karşı yürütülen politikadan ödün verilmeden bu sektörlerin canlandırılması olası değildir. Kaldı ki, tüm sektörler benzer sorunlarla karşı karşıyadır. Fabrikalar daha şimdiden tatile sokulmakta, üretim durdurulmaktadır. İhracat olanaklarına da fazla ümit bağlanamayacağı açıktır. Sistemin genel bunalımı en büyük emperyalist ekonomileri bile aralarındaki pazar savaşımını şiddetlendirmeye itmektedir. Türkiye sanayiinin yapısı ise kısa sürede atılımlara olanak tanımamaktadır. Sürekli devalüasyonlara gidilmesinin ise, iç fiyatların yükselmesine, enflasyonun daha hızlanmasına neden olmaktan başka temelli bir sonucu olmayacaktır. Kaldı ki, inşaat sektörü açısından böyle bir politika da söz konusu olamaz.

Bu durum, üretim alanları farklı burjuva kesimleri, tekeller arasında yöntem sorununa ilişkin farklılaşmaları su yüzüne çıkarmaktadır. Benzer bir farklılaşma ve çatışma banka sermayesi ile bütünleşme durumuna göre de ortaya çıkmaktadır.

Yurt içi talebin kısılması için faiz oranlarını serbest bırakarak tasarrufların artırılması, buna paralel olarak kredi faizlerinin de yükselmesi ve ucuz para politikasına son verilmesi de burjuvazi içinde çatışmalara neden olmaktadır. Bu politika önce bankacılık sisteminin sahip olduğu oligapolcü yapı nedeniyle tam işlemedi, "centilmenlik anlaşmaları" ile sınırlandırılmıştır. Bununla birlikte küçük bankalar bu sınırları zorlayarak daha yüksek faiz politikasını yürütmekten geri durmamışlardır. Bugün gelinen nokta, % 60-70 kredi faizi ödeyebilecek spekülatif nitelikli alanlara yönelen kredilerin artması, kredilerin daha riskli alanlara kaymasıdır. Şimdi, bir yandan bazı bankalar faiz oranlarını düşürmek yönünde önerilerini geliştirmeye başlarken, özellikle sanayi sermayesi ile bütünleşmiş durumdaki büyükler, bu öneriler karşısında çekimser kalıyorlar. Bugünkü durumun sürdürülmesi halinde yakın gelecekte Türkiye'de de Arjantin'dekine benzer banka iflas olayları ile karşılaşılabilir. Bu durumda şanslı olanlar kuşkusuz, kredilerini daha az riskli alanlara dağıtan sanayi sermayesi ile bütünleşmiş olanlardır ve bu süreçte tekelleşmenin daha hızlanmasını sağlayacaktır.

Kredi faiz oranlarının yükseltilmesinin diğer bir sonucu da, bazı sanayici kesimlerinin yeterli kredi bulamaması, bulduğu durumda da yüksek faiz oranından dolayı maliyetlerin hızla artmakta oluşudur.

B
t.
1.

Büyük burjuvazinin kimi kesimleri arasında uç veren bu farklılaşma belirtileri ile birlikte, tarımsal kesimin eskisine göre daha yüksek oranda vergilendirilmesi girişimi ve taban fiyatlarının, enflasyon oranının çok gerisinde kalacak derecede düşük tutulması (örneğin enflasyon oranının 1980'de % 100'ü aşmasına karşın tütün alım fiyatlarındaki artışın % 15-20'yi geçmemesi, diğer tarım ürünlerinde de durumun pek farklı olmaması) diğer ve önemli bir örneği oluşturmaktadır. Bu uygulamalar, küçük ve orta üreticinin durumunu daha güçleştirip onları daha yoksullaştırırken, büyük çiftlik sahiplerinin yüksek gelirlerine de ket vurmaktadır. Böylece tekeller, burjuvazinin diğer kesimlerinin yanı sıra, büyük toprak sahiplerini de hegemonyaları altına almayı ve onları da kendi çıkarlarına bağımlı kılmayı hesaplamaktadırlar.

Bu farklılaşmalar karşısında askeri-faşist diktatörlüğün de kimi yeni düzenlemelere gitmesi söz konusu olabilir. Faşizmin ilk görevi, egemen sınıfın bir bütün olarak çıkarlarını korumak ve sistemin temellerini güçlendirmektir. Ama bu ilk görev, aynı zamanda belli tekelleri grupların konumlarının güçlendirilmesinin gerekleriyle de bütünleştirilmek zorundadır. Bu durum, cunta içinde de uç verebilecek kimi yöntem farklılaşmalarına neden olabilir. Bilimsel sosyalist hareket, politik tutumunda bu olasılığı da değerlendirmek durumundadır.

25 Ocak kararlarının uygulanması ile askeri-faşist diktatörlüğün attığı adımlar, esnaf ve zanaatkarları, kentlerdeki ve köylerdeki küçük ve orta işletme sahiplerini giderek daha ağırlaşan koşullar içine itti. Vergi yasalarıyla bu süreç daha da hızlandı. Küçük ve orta işletmelerin tekellere bağımlılaşma oranları, bir bölümünün ise ayıklanma hızı durmadan artıyor. Yukarıda belirtildiği üzere düşük taban fiyatları köylüler arasında yoğun tepkilere yol açıyor.

Askeri-faşist diktatörlüğün ekonomik uygulamalarının sonuçlarını, en acımasız koşullar altına itilerek yaşayan kesimse, kuşkusuz işçi sınıfıdır. Demokratik hak ve özgürlüklere, örgütlenme hakkına indirilen darbe ile gerçek gelirlerinin düşmesi arasındaki yakın ilişkiyi işçi sınıfı kısa sürede ve yaşayarak görmektedir. İşsizlik bir çılgın gibi büyüyor. İşçi sınıfı içindeki huzursuzluk devamlı artıyor. Bu, kendini TÜRK-İŞ tabanında da gösteriyor. TÜRK-İŞ'de çöreklenen sınıf hainleri bu durumu dikkate almamazlık edemiyorlar, çeşitli manevralara başvurma gereğini duyuyorlar. TÜRK-İŞ içindeki sosyal demokrat sendikaları gerçekçi konumlara çekmek iyice önem kazanıyor.

Askeri-faşist diktatörlüğün temel zayıflığının somutlandığı alanda, kitle tabanında, uyguladığı ekonomik program ve bunun yarattığı sonuçlar, kitlelerin kendisine karşı hareketlendirilmesi yolunda nesnel olanakları durmaksızın geliştiriyor. Kitlelerin hareketlendirilmesi için, bu alandaki sonuçlara, emekçilerin günlük yaşamlarına yansıyan sonuçlara dayanmak, kitlelerin arasına iyice dalmak gerekiyor.

Askeri-faşist diktatörlüğün ekonomik politikasında "herşey tekellerin güçlendirilmesi içindir". Askeri-fa-

şist diktatörlüğün ekonomik programı sonuçta sanayileşmeye ket vuran, işsizliği artıran, emekçilerin gelirlerini düşürerek enflasyonu önlemeyi öneren IMF reçetelerine göredir. Ve askeri diktatörlüğün ekonomik politika ve programı, ülkenin yabancı sermayeye, yabancı tekel-lerin talanına daha serbestçe açılmasını sağlamak içindir.

Onun için bu politika işçi sınıfına, emekçilere, tüm çalışanlara, kısacası toplumun ezici çoğunluğuna kesin olarak karşıdır. Bunu iyice, kitlel olarak açığa çıkarmak gerekiyor.

Günlük Somut Gerek-
sinimlerden Hareket

Kitlelerin hareketlendirilmesi bakımından şu sorunun yanıtı önemlidir: "Natocu-tekelci cuntanın niteliğinin doğru olarak belirlenmesi yeterli midir?" Verilecek yanıt, doğal olarak bu belirlemenin doğru yapılmasının ve bunun kitlelere benimsetilmesinin belirleyici önem taşıdığı, ama işin burada bitmediğidir. Çünkü askeri-faşist diktatörlük, kitlelerin can güvenliği konusunda içine itildikleri psikolojik ortamdan, sahip olduğu güçlü propoganda olanakları ile devamlı yararlanmayı, geliştirdiği çok yanlı demagojilerle onları şaşkına döndürmeyi ihmal etmiyor. Buna karşılık, cuntanın aldığı her karar, çıkardığı her yasa, ekonomik alanda attığı her adım, IMF'nin, tekellerin ekonomik programını acımasızca uygulamaya koyması, bütün bunlar yıkıcı etkileri ile emekçilerin günlük yaşmalarına çok kısa sürede ve çok somut olarak yansıyor. O zaman, kitlelerin kurulan tuzakları açıkça görebilmeleri için, askeri-faşist diktatörlüğün ördüğü sis perdesini yırtıp atmak için, tutulacak gerçekçi ve geçerli yol, bu somut sonuçlara dayanarak kitlelerin hızla ve etkin biçimde aydınlatılması, eğitilmesi, örgütlenmesi ve hareketlendirilmesidir. PB'nun yaptığı ilk değerlendirmede bu konuya dikkat çekilerek, "işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin ekonomik-demokratik haklarının ve taleplerinin savunulması ve gerçekleştirilmesi temelinde birleşik tepkilerin ve hareketlerin örgütlenmesi, bunun için mevcut en küçük demokratik olanağın sonuna kadar değerlendirilmesi günümüzde önem taşıyor" deniyordu. Genel Başkan'ın 20. yıl mesajında bu konuya ilişkin olarak belirttikleri ise, özellikle uyarıcı ve yol gösterici olmuştur.

Burada, propoganda-ajitasyon çalışmalarının, legal-illegal yazılı propogandanın geliştirilmesinin, taban birimleri dahil, bütün birimlerde bunun teknik gereklerinin süratle sağlanmasının ve elbette ki, hakları koruma konseylerinin hızla yaygınlaşmasının önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Gerçekten de, kitleler kendi deneyleriyle öğrenir. Ama kitleleri aydınlatmak, hazırlamak, örgütlemek, onlara önderlik etmek de bilimsel sosyalistlerin kimseye devredemeyecekleri devrimci görevidir.

Natocu-tekelci cuntanın öngördüğü rejimi önlemenin, faşizmin tam olarak kurumlaşmasını önlemenin temel gereği, kuşkusuz, işçi sınıfının, emekçilerin, Kürt halkının, ilerici, demokrat, yurtsever güçlerin antifaşist direnişini birleşik olarak örgütlemek, canlandırmak ve

yükseltmektir. Faşizmin derinleştirilmesini önlemenin yolu, kitleler içinde çalışmayı etkinleştirmekten, kitlelerin birleşik örgütlenmesini sağlamaktan, kitlelerin hareketlendirilmesinden geçiyor.

Düğümü Çözecek
Olan..

Artık toplumda, tüm elverişsiz koşullara karşın, huzursuzluk belirtileri artmaktadır. Özellikle, uygulanan IMF patentli ekonomik modelin sonuçları oldukça geniş bir yelpazede itirazlara, en azından tartışmalara ve emekçiler arasında tepkilere neden olmaya başlamıştır. Kitle hareketlerinin kabarmasının genel özelliği kendiliğinden olmasıdır. Ama bundan çıkan sonuç, hiç bir zaman oturup bu kabarmayı pasif olarak beklemek değildir: tam tersine, öznel faktörün, bilimsel sosyalist öncünün, ülkemiz koşullarında kollektif öncülüğün kitlelerin hareketlendirilmesinde artan bir rolü olmalıdır, olacaktır. Kısa vadede de, uzun vadede de düğümü çözecek olan demokrasi cephesidir, bilimsel sosyalist hareketin birliğidir, Partimizdir. Tek cephedir, tek partidir.

iktatörlüğün
ideolojisi

Antifaşist savaşımın önemli ve ihmal edilemeyecek olan bir yanı da, faşizmin ideolojik saldırısına karşı savaşımıdır.

Natocu-tekelci cuntanın ideolojisinin belkemiği antikomünizmdir. Başlarda "anarşi", "terörizm" sözcüklerinin arkasına saklanılarak geliştirilen antikomünist resmi propoganda, zamanla doğrudan ve açık bir hal aldı. "Beynelmilel komünizm" edebiyatı, "biz gelmeseydik şimdi komünistler konuşacaktı burada" sözleri, hayali bir toplantının hayali kararlarını, büyük birşey yakalamış gibi madde madde okumaya kalkışma cinsinden örnekler ortada. Güdümledikleri günlük basının bir bölümü kanalıyla ise, antikomünizm en azgın ve en kaba biçimleriyle geliştirilmeye çalışılıyor. Bütün azılı antikomünistlerin ipleri iyice gevşetilmiş durumda. Faşist İtalyan ceza kanunundan 1936'da aktarılmış ve demokratik güçlerin savaşımı sonucu uygulaması çok sınırlanmış durumda olan 141-142. maddeler yeniden yoğun biçimde uygulanmaya başladı. TİP, DİSK, TÖB-DER, KÖY-KOOP davaları bu maddelerden açılıyor. Tek tek kişiler hakkında bu maddelerden açılan davalar ve mahkumiyetler de hızlandırıldı.

Natoculuğun özü doğal olarak koyu bir antisovyetizm ve antikomünizmdir. Cunta bu konuda da, Nazi Almanyasının, soğuk savaş ABD'sinin kavramlarını kullanmaktadır. "sovyet tehdidi" masalları, "Türkiye'nin jeopolitik durumunun kritikliği" üzerine çeşitlemeler, "savaşa hazırız", "Polonya'ya müdahale olursa üzerimize düşeni yaparız" yollu açıklamalar hatırlanmalıdır.

Natocu-tekelci cunta, küçük burjuva devrimciliğinin bireysel terörist eylemlerini, anarşizmi antikomünist kampanyasında geniş biçimde kullanıyor. Bilimsel sosyalizmi kitlelerin gözünde yanlış tanıtmak için sonuna kadar çaba gösteriyor. Bunda şimdilik önemli ölçüde başarıları da oluyor denebilir. Bu başarıda, bilimsel sosyalizm ile küçük burjuva devrimciliğinin, anarşizmin ayırım noktalarının, bugüne kadar kitlelere yeterince ve etkin olarak ulaştırılamamış olmasının rol oynadığı da

kabul edilmek zorundadır.

Askeri-faşist diktatörlüğün ideolojik saldırısının diğer bir ayağı ise, aşırı bir milliyetçiliğin sistemli olarak pompalanmasıdır. Natocu-tekelci cunta gerici-faşist güçlerin son yıllarda geliştirdiği ve antikomünizm ile doğrudan birleştirilen aşırı milliyetçiliğin üzerine oturuyor. Kızıl bayrağa karşı ulusal bayrağın çıkarılması, İstiklal Marşı ile Enternasyonal'in karşı karşıya getirilmesi en çok kullanılan motifler durumunda. Burada da bilimsel sosyalist hareketin eksiklikleri rol oynamaktadır. Çocukluk hastalıklarının ve provokasyonların sonuçları gerici-faşist güçlerin ellerindeki malzemeleri oluşturmuş bulunuyor.

"Devletin birliği ve bütünlüğü", "bölücülüğe karşı savaş" kavramları ise cuntanın aşırı milliyetçiliğinin Kürt halkına yönelik temel öğeleri durumundadır.

Aşırı milliyetçilik, saldırganlık tüm faşist diktatörlüklerin elindeki bir araçtır. Aşırı milliyetçilik, faşizmin, özellikle küçük burjuvazi ile tekelcilerin arasındaki köklü çıkar farklarının üstünü örterek, aralarında, bu toplumsal konumlarının üzerinde bir birlik yaratmanın aracıdır. Bu aracın, işçi sınıfının geri kesimlerini de etkilemesi mümkündür.

Natocu-tekelci cuntanın ideolojik saldırısında kullandığı en önemli koz ise, antiemperyalist, burjuva demokrat özellikleri dışlanmış bir Atatürkçülüktür. Komünist Enternasyonal'in VII. Kongresine sunduğu raporda Dimitrov şöyle diyordu: "Mussolini, Garibaldi'nin kahraman kişiliğinden yararlanmaya çalışmaktadır. Fransız faşistleri Jan Dark'ı kendi kahramanlarıymış gibi'ileri sürmektedirler. Amerikan faşistleri Vaşington ve Linkoln'ün geleneklerine, kurtuluş savaşının geleneklerine başvurmaktadırlar. Bulgar faşistleri ise, 1870'lerin ulusal kurtuluş hareketini ve onun sevimli halk kahramanları Vasilevski, Stefan Karaca ve diğerlerini istismar etmektedirler". Türkiye'deki askeri-faşist diktatörlüğün Atatürkçülük konusundaki tutumu da bunlara benzerdir.

Ve son olarak eklemek gerekir ki, askeri-faşist diktatörlük, antikomünist, antisovyetik kampanyasını yaygın olarak sürdürürken zorunluluk gördüğü durumlarda, bir yandan da faşizme karşı olduğunu cümlesinin sonuna eklemeyi ihmal etmiyor. Önümüzdeki dönem bunu daha sık da yapabilir. Ama unutulmamalıdır ki, bunu Türkes de yapıyordu.

Askeri-faşist diktatörlüğün kullandığı bu ideolojik kavramlara, ideolojik etkileme ve kitleleri yanıltma çabalarına karşı savaşım, onun yenilgiye uğratılmasında kritik gereklerden biri durumundadır. Burada, yukarıda kısaca belirtilen örneklerde de görüldüğü gibi, kaybedilen mevziler vardır. Enternasyonalizm ve yurtseverliğin diyalektik birliği kapsamında, kitleler düzeyinde sahip çıkılması gereken kavramlar bulunuyor. Bilimsel sosyalizm ile anarşizm arasındaki kesin ayrım çizgisini yine kitleler düzeyinde çizmek, bunu eylem birliğinin gerekleriyle bütünleştirmek için yoğun bir çaba sarfedilmelidir. Bununla birlikte, doğal olarak, askeri-faşist diktatörlüğün antikomünist, antisovyetik, aşırı

milliyetçi, saldırgan ideolojisine doğrudan ve cepheden savaş, başta gelmeye devam ediyor.

Emperyalizme, faşizme, şovenizme ve tekellerin egemenliğine karşı savaşımızda çok yanlı görevleri aynı anda ve yetkin bir biçimde başarmamız gerekiyor. Görevleri doğru saptamak, doğru sıralamak, güçleri en verimli biçimde değerlendirmek durumundayız.

- Askeri-faşist diktatörlüğe, faşizme karşı en geniş demokratik güçlerin birliğini sağlamak, demokrasi cephesini örmek;

- Bilimsel sosyalist hareketin birliğini sağlamak için kararlı, güvenli bir uğraş içinde olmak ve sonunda gerçekleştirmek;

- Partimizi, etkinliği sürekli artan bir eylem çizgisine oturtmak, örgüt yapısını sürekli güçlendirmek.

İşte bunlar, dün olduğu gibi bugün de birbirine yakından bağlı görevlerimizin bütünlüğünü oluşturuyor.

Cephe Politikasının
da Yeni Ögeleri

Önce TPTC (Tek Parti, Tek Cephe) kararları ile, daha sonra da MYK tarafından Büyük Kongre'ye sunulmak üzere hazırlanan karar tasarıları ile, ülke koşullarına uygun bir cephe politikası geliştirilmiş ve bu cephenin önde gelen niteliğinin antifaşizm olduğu ayrıca vurgulanmış bulunmaktaydı.

Hiç kuşku yok ki, bu kararlar, askeri-faşist diktatörlük koşulları altında bulunduğumuz bugün de, Parti politikasının çizilmesi açısından son derece büyük önem taşımaktadır. Ancak, ülkenin politik yapısının altüst olduğu, çelişkilerin iyice keskinleştiği ve iktidardaki faşist nitelikli askeri diktatörlüğü devirerek gelişkin bir demokrasiyi oluşturmanın birincil görev olarak önümüzde durduğu günümüz koşullarında, dün tanımlanmış olan cephe politikasına yeni ögeler de eklenme durumundadır.

Cephenin sınıfsal ögeleri planında dikkate alınması gereken bazı noktalar şöyle sıralanabilir:

Öncelikle işçi ve emekçi sınıflarının ekonomik yıkımı son derece hızlanmıştır; yoğun bir ekonomik baskı ve sömürü vardır. Bunun yanı sıra, uygulanmakta olan tekelci ekonomi politikası, tekelci olmayan sermaye kesimlerini cepheye kazanma yönündeki nesnel olanakları fazlalaştırmıştır. Dahası, belirli tekel grupları, büyük burjuvazi kesimleri arasındaki çatışmalar da su yüzüne çıkmaktadır. Kuşkusuz bu son öge, cephe kapsamı içindeki sınıfsal unsurların oluşumu açısından değil, egemen güçler arasındaki çelişkilerden yararlanma planında olanaklar sunabilecektir.

Tekelci, büyük sermayenin ekonomik baskı ve sömürsünün en başta ve son derece yoğun olarak işçi sınıfına çevrilmiş olması, bir gerçeği hiç tartışmasız biçimde bir kez daha ortaya çıkarmaktadır; o da, demokratik toplumsal muhalefet içinde işçi sınıfımızın öncü, egemen, belirleyici güç olması zorunluluğudur.

Politik planda ise siyasal partiler kapatılmış, cunta, - örneğin AP ile CHP arasında son derece önemli olması gereken farklı ele alışlar bir yana- büyük bir siyasal kesimi karşısına almıştır. Asıl darbe, elbette ki işçi sınıfına ve onun politik hareketinin yanı sıra cep-

he açısından yaşamsal önemdeki ilerici sendikal hareketine indirilmiştir. CHP ise, zaten sallantıda olan politik birliğini darbeden sonra iyice yitirmiş, merkezi otoritesi iyice zayıflamış, gruplar daha artmış ve dehe belirginleşmiştir. Öte yandan, ekonomik-demokratik örgütlenmeler ortadan kaldırılmış, demokratik muhalefetin önüne yüzlerce yeni engel çıkarılmıştır.

Şimdi cephe politikası, yukarda birkaç noktasına değinilmeye çalışılan bütün bu yeni öğeleri hesaba katma durumundadır.

Nasıl Bir Demokrasi

Cuntanın faşizmi kurumlaştırma yönünde ilerlediği ve parlamenter görünümlü faşist bir rejimi "demokrasi" olarak sunmaya hazırlandığı şu anda, ülkedeki temel soru ne nitelikte bir demokrasiye, ne zaman ve nasıl geçileceği sorusudur.

Bu soru farklı siyasal kesimlerce değişik biçimlerde yanıtlanmaktadır. Öyle görünüyor ki AP, bazı farklılık noktalarıyla birlikte, cuntanın bütün gerici uygulamalarına "evet" demeye hazırdır. Farklılıklar ise, var olacak rejimde askerlerin perde arkasında artan rolüne, bütün eski politikacıların politik yaşamlarına ambargo konulmasına ve AP'nin oy topladığı kitlelerin cuntanın uygulamaları konusundaki kimi taleplerine ilişkindir.

CHP ise, kimi gelişmeler, belirsizlikler taşımasına karşın, gerçek bir demokrasiyi arzuladığını belirtmekte ve bunu tüm demokratik Batı toplumlarındaki demokrasi olarak tanımlamaktadır.

Demokrasi cephesi de bu soruya doğru ve gerçekçi bir biçimde yanıtlayabilmeli ve bu yanıt çevresinde en geniş antifaşist, anticunta güçleri toparlayabilmelidir. Bu yanıt, daha önce alınan kararlarda ortaya konan kimi talepleri tıpatıp içermiyebilecek, kimi yeni talepleri ise kapsamına alabilecektir.

Daha önce de belirtildiği üzere, demokratik güçler 12 Eylül öncesine aynen dönülmesinden yana olamazlar. Öncelikle hatırlanmak gerekir ki, 12 Eylül öncesi var olan rejim, ülkeyi bugünlere getiren, faşizmi toplumun ense köküne bindiren, demokratik hak ve özgürlüklerin birer birer budandığı, ortadan kaldırıldığı, kimi vazgeçilmez hak ve özgürlüklerin ise hiç var olmadığı bir rejimdi. Böyle bir rejime "evet" demek, bugünlerin, faşizmin yolunu her zaman açık tutmaktan başka anlam taşımaz.

Dolayısıyla her şeyden önce, faşizm belasına giden yolların tıkandığı, ülkemizde bugüne kadar yaşanmamış olan bir demokrasiye gereksinim vardır. Faşizme giden yolların tıkanmasının vazgeçilmez, temel koşulu ise, uluslararası tekellerin ortağı ve işbirlikçisi yerli tekelilerin, bugünkü sınırsız güçlerinin ellerinden alınması, bu gücün kırılmasıdır. Diğer bir temel koşul da düşünce, söz, örgütlenme hak ve özgürlükleriyle diğer demokratik özgürlüklerin kısıntısız olarak Anayasal құvenceye kavuşturulmasıdır. Bu kapsam içinde:

Hak ve özgürlüklere karşı her türlü müdahaleyi meşru gören, dahası kaba kuvvetin, terörün açık bir savunucusu olan, tüm demokratik ülkelerin ve kamu oyunun insanlık suçu olarak kabul ettiği ırkçı faşist propoqanda ve

Örgütlenmeler tamamen yasaklanmalı, faşist terörün ortaya çıkmamış, çıkarılmamış tüm odakları dağıtılmalıdır. Her 10 yılda bir askeri müdahalenin yapılmasına olanak veren yollar kapatılmalı, milli güvenlik kurulu gibi araçlarla ordu üst kademelerinin politik yaşama müdahaleleri kesinlikle önlenmeli, ordu asli görevi olan yurt savunmasına çekilmelidir.

İşçi sınıfımızın ve emekçi kesimlerin tüm demokratik hak ve özgürlükleri kısıntısızca iade edilmeli, toplu sözleşme düzeni kurulmalı, lokavt yasaklanmalı, sendikal hak ve özgürlükler genişlerken memurlar da grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklardan yararlanmalıdır.

Kürt halkına yönelik ırkçı şoven-asimilasyoncu baskı ve politikalar son bulmalı, bölgesel dengesizliği ortadan kaldıracak bir ekonomik politika izlenmeli, eşitlik, kardeşlik, özgürlük temelinde gönüllü bir birliğin gerçekleştirilmesine yönelinmelidir.

Ekonomik bunalımın faturası tekellere ödetilirken işsizliği ve yoksulluğu önlemeye yönelik bir politika yürütülmeli, yabancı sermaye yatırımlarına set çekilmelidir.

ABD emperyalizminin ülkemiz üzerindeki müdahaleci girişimleri, savaşçı emelleri boşa çıkarılmalı, ülkemizin bir silah deposu, bir saldırı üssü olmasına kesinlikle son verilmeli; başta Sovyetler Birliği olmak üzere tüm komşularımız ve tüm halklarla barış ve dostluk temelinde bir dış politika yürütülmelidir.

İşte demokratik güçlerin görevi, yukarda bazı temel noktalarına işaret edilen böyle bir demokrasiye geçişi sağlamak, giderek demokrasi cephesinin programını uygulamaya sokmaktır. Kuşkusuz, bu platform, gerçekçi bir temelde daha ayrıntılandırılmak, somutlandırılmak ve sloganlaştırılmak durumundadır. Unutulmamalıdır ki, demokrasi cephesinin kurulması ve başarıya ulaşması, ortak platformun oluşturulmasına ve kitlelerin de bunu benimseyip katılmalarına bağlı bulunmaktadır.

Cephenin Oluşturulmasına Yönelik Görüşler Muhtelif alan ve kesimlere ilişkin olarak bu görevleri şöyle belirleyebiliriz:

Sendikal alandaki görevlerimiz artarak sürmektedir. Bugün işçi sınıfının ilerici sendikal hareketinin tek örgütü DİSK kapatılmış, yöneticileri tutuklanmış bulunuyor. Herşeyden önce ilerici sendikal hareketin bu örgütüne sahip çıkılması, DİSK'in yaşatılması gerekmektedir. Bunun için ise; tek tek taban birimlerinde var olan birikim canlandırılmalı, işçi haklarını koruyacak konseyler oluşturulmalı, örgütlülük gerçekleştirilmeli, grupçu eğilimler aşılıarak işçi sınıfının birliği sağlanmalıdır. Ayrıca, DİSK yöneticilerinin yargılanmasında, ilerici sendikal hareketin var olan birikimine yararlı biçimde savunulması gerçekleştirilmeli, hukuksal alanda dayanışma ve eylem birliği geliştirilmeli, konu taban birimlerinde sürekli canlı tutulmalıdır. TÜRK-İŞ içindeki sendikaların da konuya ilişkin desteklerinin sağlanması, uluslararası dayanışmanın geliştirilmesi için uğraş verilmelidir.

Diğer yandan büyük önem taşıyan bir başka konu da, TÜRK-İŞ içindeki çalışmaların yoğunlaştırılması, özel-

likle CHP eğilimli kimi sendikalar ile ilişkilerin geliştirilmesidir.

İşçi sınıfı içindeki çalışmalar, bugün düne göre çok daha fazla olarak, günlük talepler için tabandaki savaşımın yükseltilmesine bağlı bulunmaktadır.

CHP'deki dağınıklık 12 Eylül'den bu yana daha da belirginleşmiştir. Ama herşeye karşın yine de asıl ağırlığı temsil eden bir kesim mevcuttur. Bu, gözden kaçırılmamalıdır.

CHP'deki tekелci uzantılarına ve aynı zamanda bunların ideolojik etkilerine karşı, tekellerin desteği altında "muhalafet" arayışlarına karşı savaşılmalı; ortak platforma kazanmaya yönelik çabalar yoğunlaştırılarak sürdürülmelidir.

Yayın alanında etkileşim ve bunun giderek yaygınlaştırılması yolları aranmalıdır.

CHP'ye bir bütün olarak yaklaşılmalı, bununla beraber kendilerine "sol kanat" adını veren kesime özel bir ilgi gösterilerek ilişkiler yoğunlaştırılmalıdır. Özellikle hukuksal açıdan ilerici sendikal hareketle dayanışması sağlanmalıdır.

Var olan kitle örgütlerinde ve yurt dışında eylem birliği olanakları aranmalı, mevcut olanlar geliştirilerek sürdürülmelidir.

Tabanda ortak günlük talepler etrafında birlikte hareket geliştirilmeye çalışılmalı, alt ve orta düzey kademeleriyle ilişki kurulmalıdır.

Kürt demokratları kesiminde, cuntanın geliştirdiği azgın terör ve şovenizmin neden olduğu dağınıklık ve kışkırtmalar görevleri zorlaştırmaktadır. Ancak ne denli zor da olsa, bugünkü azgın terör ve şovenizme karşı durmak, Kürt halkının demokratik haklarını savunmak, ağa-devlet terörünü, provokasyonları açığa çıkarmak ve Kürt demokratları ile temelde birliği sağlamak, bugün önemini daha artırmış bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

Atatürkçülük bugün cuntanın resmi ideolojisi olarak sunulmakta, gerici şoven bir demogoji kampanyasının aracı kılınmaktadır. Kemalizm'in, Mustafa Kemal çizgisinin antiemperyalist, ulusal kurtuluşçu, burjuva demokratik özellikleri gözden kaçırılmak istenmektedir. Cuntanın bu girişimleri boşa çıkarılmalı, kendilerini Kemalist, gerçek Atatürkçü olarak niteleyen ve onun ilerici, burjuva-demokrat özelliklerine sahip çıkan kesimler cepheye kazanılmaya çalışılmalıdır.

Yine cepheye kazanılması gerekli küçük burjuva devrimci kesimler bakımından vurgu, bireysel terörün bir eylem biçimi olarak reddedilmesini sağlamaya yönelik olmalıdır. Maceracılığa, terörizme karşı, yürütülmek durumunda olan savaşım, bireysel terörün reddedildiği eylem birlikleri için girişimler geliştirilmelidir.

Giderek yoğunlaştırılmı durumunda bulunan kültür ve sanat faaliyetleri antifaşist savaşımında büyük önem taşımaktadır. Antifaşist içerikli kültür, sanat yayınları küçük çaplı bile olsa tiyatro, gösteri, söyleşi gibi her kültürel ve sanatsal çalışmanın değeri vardır. Bu alanda kooperatif biçiminde örgütlülük düzeyini yükseltici yollar büyük ölçüde kendiliğinden ortaya çıkı

yor. Bunlar, geliştirilmesi gerekli girişimlerdir.

Ayrıca kültür ve sanat alanında tekelci, saptırıcı etkilere karşı savaşım yükseltilmeli, kültür mirasına, ulusal kültür değerlerine sahip çıkılmalı, bunlar demagogik saldırıların aracı olmaya bırakılmamalıdır.

Bilimsel alanda ise ye yer kendini gösteren doğru içerikli çalışmalara, bilimsel tartışmalara hız kazandırılmalı, daha geniş çevreyi kapsamasına dikkat gösterilmelidir.

Gençlik kesimine gelince, antifaşist cephenin gençlik kesimindeki uzantısı olacak olan antifaşist gençlik cephesinin oluşmasında ön koşulları sağlayacak ve cephenin çekirdeğinde yer alacak öncü birliğin oluşturulması, politik birlik sorununun çözümlenmesine büyük ölçüde bağlı görünmektedir. Bu alanda yapılanlar, politik birlik alanında gerçekleştirilebilmiş olanların ötesine geçmiş değildir.

Üniversitelerde akademik-demokratik taleplerin gerçekleştirilmesi doğrultusunda savaşım yöntemlerini geliştirme uğraşının yanı sıra, spor örgütleri, sendikalar, kooperatifler gençliğin eylem birliğini sağlama çalışmalarının yürütüleceği alanlar olarak ortaya çıkmaktadır.

Laik ve dinci muhalefetin birleştirilmesi ayrı bir önem taşıyor. Cunta dinci kesimlere karşı da bir baskı politikası izlemektedir. Bu politikanın izlenmesinde bu kesimlerde var olan antiemperyalist eğilimler özellikle rol oynamaktadır.

Bu kesimle eylem birliği olanakları nesnel olarak artmış olup doğru bir platformda bu olanakların değerlendirilmesine çalışılmalıdır. Bunun için en uygun alanlar olarak sendikalar görünmektedir. Gerici etkiler ile savaşılmalı, antiemperyalist eğilimler güçlendirilmeli, olanak bulunan yerde tabanla ilişki kurulmalıdır.

Cunta, açıkça görüldüğü gibi, başta 25 Ocak kararlarının uygulanması olmak üzere, AP tarafından savunulagelen politikayı uygulamaktadır. Gene cunta, kimi eleştiriler de olmakla birlikte, AP yanlısı basın ve AP eğilimli tabandan geniş destek görmektedir. Ancak, daha önce belirtildiği gibi, kimi çelişkiler de mevcuttur. Demokratik güçlerin birliğinin ve etkinliğinin geliştirilmesi, bu çelişkilerin derinleşmesine yol açacaktır. Cuntanın MHP'nin üzerine yürümesi yönünde yoğun kitle baskısının sağlanması da, bu çelişkileri derinleştirmenin, gerici güçleri geriletmenin yeni bir aracı olacaktır.

Askeri-faşist diktatörlüğün yenilmesi ve demokrasinin gerçekleştirilmesi için verilen savaşımın en önemli görevlerden biri de kuşkusuz, tüm dünya barış ve demokrasi güçleri ile dayanışmanın yükseltilmesidir. Dünya barış ve demokrasi güçlerinin dayanışması, geniş kesimleri etkilemekte, cuntanın demokrasi düşmanı yüzünün daha fazla açığa çıkmasına yardımcı olmaktadır. Unutmamak gerekir ki, bu savaşım, yalnızca cuntayı mahkum etmek için değil, cuntanın baş destekçisi ABD emperyalizminin çirkin gerici emellerini de açığa çıkarmak, cuntanın gizli açık destekçilerini de sergilemek için verilmek durumundadır.

Bilimsel Sosyalist
Hareketin Birliği

Cephenin kurulması, eylem birliğinin yükseltilmesi açısından da başta gelen sorun, dün olduğu gibi bugün de, işçi sınıfının politik birliğinin gerçekleştirilmesidir. Partimizin içten, ısrarlı, yapıcı ve önerici çalışmalarına karşın, birlik konusunda henüz önemli bir mesafe kaydedebilmiş değiliz. Hareketlerden biri açısından, kimi olumlu girişim ve sonuçlar görülmekle birlikte, diğeri için bunu söylemek olanaklı değildir. Bu hareket, birlikçi olmayan, sekter, dar grupçu bir politikayı sürdürmektedir. Bu politika hem merkezi tutumda, hem de pratik alanda, eylem sırasında her vesilede kendini ortaya koymaktadır. Her nekadar bu hareket içinde kimi birlikçi eğilimler de yeşermekte, bunlar kimi durumlarda su yüzüne de çıkmaktaysa da, genel olumsuzluk sürmektedir.

Genel olarak eylemlerde dar grupçuluk ve sekterlik, kendi dışındaki hareketlere kara çalma ve eritme politikası, ikili bir araya geliş sırasında oyalayıcı ve erteleyici, buna karşılık üst düzeyde ve dışa yönelik olarak ise birlikten söz açan, hatta kimi övgüler de sıralayan bir tutum söz konusudur.

Cunta konusundaki değerlendirme farklılığı da bu hareket için eylem birliğini zedeleyici bir fırsat yaratmıştır. Aynı harekette görülen diğeri bir tutum farkıysa üçüncü harekete ilişkin olup bu tutum oldukça olumsuzdur.

Bu hareket ile tepede ve tavanda birlik doğrultusundaki çabalar ısrarla sürdürülmeli, eylem birliği olanakları geliştirilmelidir. Olumsuz eğilim ve tutumlarla ideolojik savaşım yoğunlaştırılmalı, tabanda kendini gösteren kimi birlikçi eğilimler ise geliştirilmelidir. Üçüncüye karşı olumsuz tutumun aşılması sağlanmalı, üçlü çerçevenin gözden kaçırılmıyacağı vurgulanmalıdır. Dün olduğu gibi bugün de, politik birlik ile antifaşist birlik konularındaki yaklaşımların karşı karşıya konması gerektiği açıktır.

Diğeri hareket söz konusu edildiğinde ilk söylenecek olan, var olan olumluluğun, kaçamaklara fırsat verilmeksizin mutlaka geliştirilerek sonuçlandırılması gerektiğidir. Ortak girişimler başlatılarak geliştirilmeli, buna üçüncü hareketin de katılması sağlanmalıdır. Ortak girişimlerin esasında üçüncü hareketi de içermeye yönelik olduğunun gözden kaçırılmasına olanak verilmemelidir.

Tepede ve tabandaki aktif girişimlerle mevcut olumlulukların daha da geliştirilebileceği göz önünde tutularak kadrolar yeni gelişmelere ilişkin olarak bilgili kılınmalıdır.

Dar grupçu, sekter eğilimler teşhir edilmesi gerekli eğilimlerdir. Grupçuluk ancak bu eğilimlerin teşhiri ve yeniden uç vermesinin önlenmesi ile aşılabacaktır. Ancak teşhir ve bu yolla olumsuzlukların ortaya dökülmesi, yapıcı, dostça yaklaşımlardan vazgeçildiği anlamına gelmediği gibi tersine, bütün bu sergileme ile elde edilmek istenen, grupçu, sekter eğilimlerin kırılarak birlik yolunda mesafe kazanmaktır. O halde, bizzat bu teşhir eyleminin kendisi de, işçi sınıfının ulusal ve u-

luslararası birliğin gerçekteştirilmesine ve geliştirilerek perçinlenmesine bağımlı olacaktır.

Birlik, varılması gereken bir hedeftir. Birliğe aykırı, dar grupçu eğilimlerin yenilgiye uğratılması, bir yanıyla da kendi Parti hareketimizin geliştirilip güçlendirilmesine büyük ölçüde bağılı bulunmaktadır. Birlik ve güçlenme, bu iki görev her zaman titizlikle birbirine uyumlu ve bağımlı kılınmak durumundadır.

Bundan sonraki bölümünde 12 Eylül sonrası koşullarında örgütlenme sorun ve çalışmalarını irdeleyen Rapor şu sözlerle son bulmaktadır :

Ateş Çemberi İçinde

Elimizde binlerce insana, sayısız olanağa sahip bir parti var. Ve bu partinin hiç küçümsenmeyecek bir yaygınlığı, birçok yetişkin kadrosu bulunuyor. İşçi sınıfı hareketinin, faşizme karşı zaferin güvencesi bu partidir. Bunu çok iyi değerlendirmek zorundayız. Oportünizm, yılgınlığa ve faşist propogandanın etkilerine karşı savaşta en büyük şansımız bu partidir; ancak görevlerini yerine getiren, gerçek bir savaş örgütü olan parti.

Partimizde daha işlevli bir iş bölümünü, gerekli her alana el atarak dal budak salmayı sağlamak zorundayız. Hiçbir görevi erteleme, ya da zamana bırakma lüksümüz bulunmuyor. İyi bir kadro politikasına dayanan kan değişimini gerçekleştirmeliyiz. Örgütsel yapıyı sağlamlaştırıp geliştirmeli, ideolojik eğitimi alabildiğince güçlendirmeli, sürekli kılmalıyız. Koşulların getirebileceği değişiklikleri karşılamaya hazır, esnek yapılı programlarla çalışmalıyız.

Bunlar faşist zulüm ve sömürü altında ezilen emekçi halka karşı sınıfsal borcumuzun gereğidir. Partimiz, işçi sınıfının gerçek bir evladı, dayanışma içinde bulunduğu dünya işçi sınıfı hareketinin onurlu bir üyesi olduğunu ateş çemberi içinde de kanıtlamalıdır, kanıtlayacaktır.

TÜSTAV